

Nordre Follo
kommune

Helseberedskapsplan

Nordre Follo februar 2025

Innholdsfortegnelse

HELSEBEREDSKAPSPLAN	1
INNHALDSFORTEGNELSE.....	2
1 BAKGRUNN.....	5
2 FORMÅL.....	5
3 LOVGRUNNLAG.....	5
4 ORGANISERING AV ARBEIDET.....	6
5 HELSEBEREDSKAPSPLANENS STRUKTUR	7
5.1 Avgrensning mot strategisk og taktisk nivå.....	7
5.2 Generell del	8
5.3 Organintern del	8
5.3.1 Slik vurderer vi risiko og sårbarhet.....	8
5.3.2 Slik forbereder vi oss	9
5.4 Operativ del.....	11
5.4.1 Slik håndterer vi kriser.....	11
6 ORGANISERING AV TJENESTER SOM YTER HELSE- OMSORGS- OG SOSIALHJELP.....	11
6.1 Helse og mestring.....	11
6.2 Oppvekst og læring.....	12
7 ORGANISERING AV STØTTEFUNKSJONER.....	12
7.1 Eiendom, strategi og økonomi	12
7.2 Organisasjon og utvikling	12
7.3 Samfunn og teknikk.....	13
7.4 Helseberedskapsnettverket i Nordre Follo	13
8 ANSVAR OG MYNDIGHET	14
8.1 Generelt.....	14
8.2 Kriseorganisasjon i kommunen	14
8.2.1 Operativ kriseledelse	15
8.2.2 Strategisk kriseledelse	16
8.2.3 Fagsjef samfunnssikkerhet og beredskap.....	17
8.2.4 Kommunikasjonsavdelingen.....	17
8.2.5 Kommuneoverlegen	17

8.2.6 Samfunnshelse.....	18
8.2.7 Psykososialt kriseteam.....	18
8.2.8 Follo Medisinske senter.....	18
8.2.9 Helseberedskapsnettverket.....	18
8.2.10Ledere (nivå 1-4).....	19
8.2.11Evakuerte - og pårørendesenter (EPS)	19
8.2.12Beredskapslager.....	20
9 BEGREPER/DEFINISJONER	20
9.1 Krise.....	20
9.2 Varsling.....	20
9.3 Melding.....	20
10 VARSLING OG MELDING	20
10.1 Varsling internt i kommunens organisasjon.....	20
10.1.1Psykososialt kriseteam.....	21
10.1.2Kommuneoverlegen (KOL).....	21
10.1.3Miljørettet helsevern.....	23
10.2 Varsling til og fra eksterne.....	24
10.2.1Nødetatene (brann, politi, AMK).....	24
10.2.2Akershus Universitetssykehus HF (Ahus)	24
10.2.3Næringsdrivende fastleger	25
10.2.4Statsforvalter	25
10.2.5Ås, Frogn og Enebakk kommune	26
10.2.6Folkehelseinstituttet (FHI)	26
10.2.7Mattilsynet.....	27
10.2.8Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet	27
10.3 Befolkningsvarsling.....	27
10.3.1Nasjonale varslingssystemer	27
10.4 Ved bortfall av elektronisk kommunikasjon (ekom)	28
11 HVILKE SITUASJONER HAR VI PLANLAGT FOR?.....	28
11.1 Helhetlig ROS.....	28
11.2 Helseberedskaps ROS.....	29
11.2.1Akutt mangel på lokale	29
11.2.2Behov for sosial hjelp som overskrider kapasiteten.....	29
11.2.3Forholdsmessig personalmangel	29
11.2.4Mangel på utstyr og legemidler.....	30

11.2.5	Samtidig hendelser	30
11.2.6	Stort antall pasienter som overskrider kapasiteten	30
11.2.7	Svikt i forutsetninger for drift og effektiv helsehjelp	30
11.2.8	Svikt i fremkommelighet og transport.....	30
11.2.9	Uforsvarlig helsehjelp grunnet digital svikt	30
11.2.10	Ukoordinert krisehåndtering.....	30
11.2.11	Langvarig vannmangel (ny - ikke vurdert)	30
12	OVERSIKT OVER EKSTERNE RESSURSER	30
12.1	Politi.....	30
12.1.1	Lokal redningssentral (LRS).....	31
12.2	Brann	31
12.3	Akuttmedisinsk kommunikasjonsentral (AMK)	31
12.4	Helsefelleskapet Akershus Universitetssykehus (Ahus og kommunene)	31
12.4.1	Fagråd smittevern og beredskap	32
12.5	Frivilligheten	32
12.6	Næringslivet	35
12.7	Sivilforsvaret.....	35
12.8	Heimevernet.....	36
12.9	Akutthjelpere.....	36
13	KRISEKOMMUNIKASJON	36
13.1	Intern kommunikasjon	37
13.2	Nødnett	37
13.3	Til befolkningen og media	37
14	VED BRUK AV FULLMAKTSBESTEMMELSENE.....	37
15	REFERANSER	37

1 Bakgrunn

Kommunen plikter å utarbeide en beredskapsplan for de helse- og omsorgstjenester eller sosialtjenester de skal sørge for et tilbud av eller er ansvarlige for. Dette følger av Helse- og sosialberedskapslovens § 2-2. Kommunens arbeid med helseberedskap, herunder utarbeidelse av overordnet beredskapsplan, skal bygge på en egen risiko- og sårbarhetsanalyse.

Nordre Follo helse – og sosialberedskapsplan bygger på følgende dokumenter og føringer:

- Nasjonal helseberedskapsplan - Å verne om liv og helse (2018)(1)
- Beredskapsmeldingen - En motstandsdyktig helseberedskap — Fra pandemi til krig i Europa (2023)(2)
- Overordnet beredskapsplan for Nordre Follo kommune
- Helhetlig ROS – analyse for Nordre Follo kommune inkl. hendelsesskjemaer
 - [Helhetlig ROS - NFK - Compilo \(ksx.no\)](https://ksx.no)
- Helseberedskaps ROS – analyse for Nordre Follo kommune
- Lokale erfaringer fra Covid-19- pandemien og Nasjonal evaluering av pandemihåndteringen (2023)(3)
- Pandemiplanlegging i kommunen (faglige råd fra Helsedirektoratet) (4)

2 Formål

Formålet med helse- og sosialberedskapsplanen (heretter helseberedskapsplanen) er at Nordre Follo kommune skal kunne verne befolkningens liv og helse, og bidra til at nødvendig helsehjelp, helse- og omsorgstjenester og sosiale tjenester kan tilbys befolkningen under krig og ved kriser og katastrofer i fredstid.

3 Lovgrunnlag

Helse- og sosialberedskap er nedfelt i en rekke lover og forskrifter. De viktigste forskriftene er her nevnt, listen er ikke uttømmende:

- Helse- og sosialberedskapsloven (heretter helseberedskapsloven)(5)
 - Forskrift om krav til beredskapsplanlegging og beredskapsarbeid mv. etter lov om helsemessig og sosial beredskap(6)
- Sivilbeskyttelsesloven(7)
 - Forskrift om kommunal beredskapsplikt(8)
- Folkehelseloven(9)
 - Forskrift om miljørettet helsevern(10)
- Smittevernloven(11)
 - MSIS forskriften(12)
 - IHR - forskriften(13)
- Helse- og omsorgstjenesteloven(14)
 - Akuttmedisinforskriften(15)
 - Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring mv.(16)
- Strålevernloven(17)
- Sosialtjenesteloven(18)
- Matloven(19)
 - Drikkevannsforskriften(20)

Figur 1: Konglomerat av lover som regulerer helseberedskap, Kilde: Kerstin Anine Johnsen Myhrvold

4 Organisering av arbeidet

Helseberedskapsnettverket i Nordre Follo er "navet" i kommunens overordnede arbeid med helse- og sosialberedskap. Helseberedskapsnettverket er et tverrfaglig og tverrsektorielt nettverk av personer med ansvar i kommunens administrative organisasjon. Mandatet for nettverket er besluttet av Nordre Follo lederteam og ledes av virksomhet for Samfunnshelse.

Alle virksomheter har ansvar for beredskap i egen virksomhet etter lovverket, men felles forståelse av risiko- og sårbarhetsbildet og tverrsektoriell samhandling og koordinering skjer i Helseberedskapsnettverket.

Helseberedskapsnettverket skal ivareta hovedelementene i beredskapsarbeidet(1):

- Ha felles kunnskap og oversikt over risiko og sårbarhet
- Forebygge for å forhindre hendelser og kriser
- Ha en koordinert beredskap for å håndtere hendelser og kriser
- Gjenopprette funksjoner under og etter hendelser, kriser og katastrofer.
- Lære av erfaring fra hendelser og øvelser

En viktig oppgave i nettverket er å samordne og koordinere arbeidet med vedlikehold og revisjon av denne helseberedskapsplanen. Planen skal oppdateres årlig, eller hyppigere ved behov.

5 Helseberedskapsplanens struktur

Beredskapsarbeid kan deles inn i tre innsatsnivåer:

- Taktisk nivå viser til mannskapet og ressursene som håndterer hendelsen på hendelsesstedet.
- Operasjonelt nivå styrer og organiserer arbeidet fra et operasjonssenter, gjerne lokalisert et annet sted enn selve hendelsen finner sted.
- Strategisk nivå vil være øverste ledelse, et nivå som tenker langsiktig og overordnet.

Helseberedskapsplanen i Nordre Follo forstås som en samling av delplaner som kommunen er pliktig til å utarbeide. Alle planer skal bygge på risiko- og sårbarhetsanalyser i forkant (heretter ROS-analyser).

Denne planen sammen med tilhørende delplaner er å regne som en plan på *operasjonelt nivå* som definerer rammene for samarbeid, koordinering og prinsippene for håndtering av en krise. Den beskriver særlig varsling, ansvarsforhold og ressurser.

Figur 2: Innsatsnivåene i helseberedskapsplanen i Nordre Follo, Kilde: Kerstin Anine Johnsen Myhrvold

5.1 Avgrensning mot strategisk og taktisk nivå

Beredskapsplan etter § 15 i Sivilbeskyttelsesloven og tiltakskort knyttet til *strategisk nivå* ligger til den overordnede beredskapsplanen og kommunens overordnede kriseledelse og faller utenfor ansvarsområdet til denne planen.

Plan og tiltakskort for evakuering av større menneskemengder (såkalt «masseevakuering» eller «bulkevakuering»), tiltakskort for etablering av evakuerte- og pårørendesenter (EPS) og plan for krisekommunikasjon ligger i kommunens overordnede beredskapsplan.

Beskrivelse av håndtering i form av konkrete tiltakskort vil ligge til *taktisk nivå* og beredskapsplanene til den enkelte virksomhet.

Figur 3: Struktur Helse- og sosialberedskapsplan for Nordre Follo, Kilde: Kerstin Anine Johnsen Myhrvold

5.2 Generell del

Dette dokumentet er den generelle delen av planen og beskriver organisering, ansvar, myndighet og interne og eksterne ressurser. Denne generelle delen er offentlig etter Offentleglova. (21) Planen bygger på ROS-analyse gjennomført i Helseberedskapsnettverket og skal være et verktøy for å klargjøre ansvarsforhold og oppgavefordeling mellom lokale aktører i en helsekrise.

5.3 Organintern del

Den organinterne delen inneholder nærmere beskrivelse av ansvarsområdene og vil være tilgjengelig for alle ansatte i kvalitetssystemet.

5.3.1 Slik vurderer vi risiko og sårbarhet

Helse- og sosialberedskaps-ROS

ROS-analysen er utarbeidet i Helseberedskapsnettverket i Nordre Follo våren 2024.

[Helse- og sosialberedskapsplan - generell del - Compilo \(ksx.no\)](#)

5.3.2 Slik forbereder vi oss

Figur 3 viser delplaner som inngår i overordnet helseberedskapsplan. Her følger en kort beskrivelse av disse delplanene.

Beredskap i vertskommunesamarbeidet, Follo Medisinske senter

Enebakk, Frogn, Ås og Nordre Follo kommune inngikk i november 2020 et *Samarbeid for administrativt vertskommunesamarbeid ved Follo medisinske senter (FMS) (Legevakt, legevaktsentral og kommunale akutte døgnplasser)*. Det er i 2024 utarbeidet et vedlegg om helseberedskap til samarbeidsavtalen. Vedlegget er godkjent av samarbeidskommunene. Vedlegget beskriver roller, oppgaver og ansvar i en beredskapshevende situasjon, eller tilstand av kort eller lang varighet som berører en eller flere av samarbeidskommunene og/eller en eller flere av kommunenes kriseledelse.

[Beredskap i samarbeidsavtalen - Compilo \(ksx.no\)](#)

Beredskapsplan miljørettet helsevern (inkl. CBRNE)

Ifølge § 5 i forskrift om miljørettet helsevern skal kommunen gjennomføre en ROS-analyse av faktorer i miljøet som kan ha negativ innvirkning på befolkningens helse, og legge det til grunn for sin beredskapsplanlegging. Ifølge § 2-2 i Helseberedskapsloven skal kommuner også utarbeide beredskapsplan for sine oppgaver etter folkehelselovens kapittel 3 (om miljørettet helsevern). Beredskapsplan miljørettet helsevern beskriver organiseringen av arbeidet med miljørettet helsevern i Nordre Follo kommune, herunder roller, ansvar og myndighet, varslingslinje og kompetanse (intern og ekstern). Risiko og sårbarhet for større miljøhendelser inkludert CBRNE er ivarettatt i kommunens helhetlige ROS-analyse og overordnede beredskapsplan.

[Beredskapsplan - Miljørettet helsevern - Compilo \(ksx.no\)](#)

Smittevernplan

Ifølge smittevernlovens § 7-2 skal kommune(over)legen utarbeide forslag til plan for helse- og omsorgstjenestens arbeid med vern mot smittsomme sykdommer, herunder beredskapsplaner og - tiltak. Kommune(over)legen skal ifølge loven organisere og lede dette arbeidet.

Revidert smittevernplan ble utarbeidet av Samfunnshelse og politisk behandlet i oktober 2022. Smittevernplanen finnes på kommunens nettsider. (22)

Pandemiplan

Nordre Follo kommune skal ha en pandemiplan som sikrer at befolkningen får nødvendige helse- og omsorgstjenester uansett høyt sykefravær i kommunen, og samtidig hindre bortfall av andre nødvendige tjenester. Pandemiplanen er en del av kommunens smittevernplan og oppdateres samtidig med denne. Planen bygger på nasjonale planer for influensapandemi og Helsedirektoratets veileder for pandemiplanlegging i kommuner.

(4)

[Pandemiplan - Compilo \(ksx.no\)](#)

Sosialberedskapsplan

Ifølge sosialtjenestelovens § 16 plikter kommunen å utarbeide en beredskapsplan for arbeids- og velferdsforvaltningen i samsvar med lov om helsemessig og sosial beredskap. Sosialberedskapsplanen skal samordnes med kommunens øvrige beredskapsplaner.

[Beredskapsplan NAV Nordre Follo - Compilo \(ksx.no\)](#)

Beredskapsplan for drikkevann

I Nordre Follo får innbyggerne drikkevann dels fra Oppedgård vannbehandlingsanlegg på Stangåsen og dels fra Oslo kommune. Oppedgård vannbehandlingsanlegg henter vann fra Gjersjøen. Kommunen har beredskapsplan for vann og avløp.

Vannverkseieren skal etter drikkevannsforskriftens § 11 sikre at det gjennomføres nødvendige beredskapsforberedelser og utarbeides beredskapsplaner i samsvar med helseberedskapsloven og forskrift om krav til beredskapsplanlegging.

[VA - Beredskap - Compilo \(ksx.no\)](#)

Atomberedskap

Nordre Follo kommune har ingen reaktorer, avfallsanlegg eller anløpshavner som gir økt risiko i forhold til lokal atomforurensning.

Det er det nasjonale Kriseutvalget for atomberedskap som er ansvarlige for, og har fullmakt til, å iverksette tiltak for å redusere konsekvensene etter en atomhendelse. Kommunene skal ha oppdaterte planer for atomberedskap etter forskrift om kommunal beredskapsplikt.

I den overordnede atomberedskapen er det politiet, brannvesenet, Sivilforsvaret og sykehusene som har hovedansvaret for de fleste oppgavene. Kommunens oppgaver er i utgangspunktet støttende og forsterkende.

[Atomberedskap - NFK - Compilo \(ksx.no\)](#)

Psykososialt kriseteam

Etter helse- og omsorgstjenestelovens § 3-2 skal kommunen tilby psykososial beredskap og oppfølging. Psykososialt kriseteam har som formål å være tilgjengelig for de som har behov for psykososial støtte og omsorg ved større ulykker, alvorlige hendelser/kriser, eller katastrofer som involverer en eller flere av kommunes innbyggere og de som oppholder seg i kommunen.

Psykososialt kriseteam har følgende oppgaver:

- Vurdere behov for oppfølging av rammede, pårørende og eventuelle andre involverte
- Koordinere og utøve psykososial førstehjelp etter behov, individuelt og i grupper
- Sikre informasjon om det ordinære hjelpeapparatet. (Barnevern, Helsetjenesten, Fastlege, Psykisk helsetjeneste, Rus- tjenesten, NAV osv.)

[Psykososialt kriseteam - Compilo \(ksx.no\)](#)

Kontinuitetsplaner

Nordre Follo har kontinuitetsplaner for personell i helse – og omsorgstjenesten inkludert næringsdrivende fastleger. Kontinuitetsplan for legetjenesten er kjent for og godkjent av allmennlegeutvalget (ALU) gjennom samarbeidsutvalget i 2023 (LSU).

[Planer i virksomheten - Compilo \(ksx.no\)](#)

Øvelser og evalueringer

Alle øvelser og hendelser skal evalueres. Det er beredskapsleder som avgjør hvilket nivå hendelsen/øvelsen skal evalueres i virksomhetene. Leder (nivå 1-4) har ansvaret for at dette blir gjort. Større hendelser som gjelder helseberedskap og hvor flere sektorer, ledere og/eller hvor kommunens øverste ledelse har vært involvert, skal i tillegg evalueres i kommunens Helseberedskapsnettverk. Det må vurderes om eksterne aktører skal delta i evalueringen. Læringspunktene deles i Helseberedskapsnettverket og deretter videre i organisasjonen.

Ett eller ev. begge følgende skjema skal benyttes ved evaluering:

[Beredskap - Enkel evaluering etter hendelser og øvelser - Compilo \(ksx.no\)](#)

Skjemaene er laget etter DSB Metodehefte: evaluering av beredkapsøvelser. (23)

5.4 Operativ del

Den operative delen av helseberedkapsplanen består av følgende elementer:

5.4.1 Slik håndterer vi kriser

I denne delen av planen ligger virksomhetenes egne beredkapsplaner og tiltakskort. Dette vil være tiltak på taktisk nivå. Virksomhetenes egne beredkapsplaner og tiltakskort skal være basert på hendelser identifisert i overordnet helseberedkaps- ROS.

Denne taktiske delen er unntatt offentlighet med hjemmel i Offentleglova § 24 tredje ledd.

6 Organisering av tjenester som yter helse- omsorgs- og sosialhjelp

Per august 2024 er den kommunale helse- omsorgs- og sosialtjenesten organisert i ett stort kommunalområde med en direktør Helse og mestring.

Næringsdrivende fastleger tilknyttet fastlegeordningen og fysioterapeuter med kommunal driftsavtale yter også helsehjelp som en del av kommunens samlede helsetjeneste.

6.1 Helse og mestring

Helse og mestring er organisert i fem hovedområder. Helse, Omsorg og Mestring har ansvaret for å levere helse- og omsorgstjenester til voksne innbyggere fra 18 år og oppover. I tillegg skal områdene Helse, Omsorg og Mestring tilby vedtaksbaserte tjenester til barn og unge, det vil si kommunale tjenester som tildeles til denne gruppen ved vedtak etter helse- og omsorgstjenesteloven.

Tabellen viser organisatorisk plassering av virksomheter og funksjoner som har direkte betydning i helseberedskapen.

Helse	Omsorg	Mestring	Arbeid og kvalifisering	Utvikling
Hjemmesykepleie	Sykehjem (5 stk)	Habiliteringstjeneste	NAV	Frivillighetsentraler (2 stk) Senior fritid
Rehabilitering og legetjenester (kommunale og næringsdrivende leger og fysioterapeuter med kommunal driftsavtale)	Omsorgsboliger (4 stk)	Psykisk helse og rus	Kvalifiseringssenter	Samfunnshelse inkl. kommuneoverlege og miljørettet helsevern
Follo medisinske senter (KAD og legevakt)				Mottak og koordinering

Tabell 1: Fra kommunalområdet Helse og Mestring

Det administrative kontaktpunktet for både kommunale og næringsdrivende fastleger er virksomhet for Rehabilitering og legetjenester.

Kommuneoverlegens funksjon utføres i Nordre Follo kommune av et tverrfaglig team organisert i virksomhet for Samfunnshelse. Kommuneoverlegefunksjonen består av seks årsverk hvorav tre leger og tre rådgivere.

I en alvorlig krise vil virksomhetsleder kunne beslutte at alle ansattressurser i virksomhet for Samfunnshelse skal jobbe med krisen jfr. arbeidsgivers styringsrett. Kommuneoverlegen er medisinskfaglig rådgiver ikke bare for helsetjenestene, men for hele kommunen.

6.2 Oppvekst og læring

Området oppvekst i kommunalområdet Oppvekst og læring har ansvaret for å yte forebyggende helsetjenester til barn, unge og familier. Kommunens arbeid med vaksinasjon og helsetjenester for flyktninger ligger også her.

Tabellen viser organisatorisk plassering av virksomheter og funksjoner som har direkte betydning i helseberedskapen.

Oppvekst
Barne -, ungdoms - og familietjenesten (forebyggende tjenester)
Barneverntjenesten
Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)
Follo barnevernvakt (interkommunalt samarbeid)

Tabell 2: Fra kommunalområdet Oppvekst og læring

7 Organisering av støttefunksjoner

Funksjoner som bidrar til at helse- og omsorgstjenester og sosiale tjenester kan tilbys befolkningen under krig og ved kriser og katastrofer i fredstid, er organisert ulike steder i kommunens organisasjonskart. Tabellene nedenfor viser organisatorisk plassering av virksomheter og funksjoner som har direkte betydning i helseberedskapen.

7.1 Eiendom, strategi og økonomi

Eiendom	Næring og kultur	Kommunikasjon, innbyggertjenester og politisk sekretariat	Beredskap
Byggedrift	Fagsjef næring (kontaktpunkt til næringslivet)	Kommunikasjonsavdeling	Fagsjef samfunnssikkerhet og beredskap
Boligkontor	Frivilligkoordinator		
Renhold			

Tabell 3: Fra kommunalområdet Eiendom, strategi og økonomi

7.2 Organisasjon og utvikling

HR	Digitalisering
	Fagleder informasjonssikkerhet

Tabell 4: Fra kommunalområdet Organisasjon og utvikling

7.3 Samfunn og teknikk

Teknikk
Vann og avløp (inkl. vannverk)
Vei og park (inkl. transport)

Tabell 5: Fra kommunalområdet Samfunn og teknikk

7.4 Helseberedskapsnettverket i Nordre Follo

Helseberedskapsnettverket består av

- ledere eller ansvarlige ved virksomheter som yter helse- omsorgs- og sosialtjenester direkte til pasienter, brukere og innbyggere
- ledere eller ansvarlige for støttefunksjoner nødvendig for at helse- omsorgs- og sosialtjenestene skal kunne levere tjenester under krig og ved kriser og katastrofer i fredstid
- Representanter for verneombud og tillitsvalgte fra aktuelle fagforbund

Støttefunksjoner forstås her som bygg, transport, digitale tjenester, ekom, vann, strøm og krisekommunikasjon.

Målet for helseberedskapsnettverket er at Nordre Follo skal ha en god og koordinert helseberedskapsplan som er forankret og kjent i hele organisasjonen. Nordre Follo kommune vil med dette få en godt forberedt kriseorganisasjon som vil kunne håndtere kriser mer smidig og uten unødvendig ressursbruk.

Helseberedskapsnettverket har følgende mandat:

- I fellesskap utarbeide kommunens overordnede helse- og sosialberedskapsplan
- Beslutte organisering av det forebyggende beredskapsarbeidet som er av ikke-prinsipiell art slik at kommunen skal leve opp til krav i lov- og forskrift
- Ta kontakt med eksterne aktører for å lage avtaler og sikre godt samvirke under kriser (f.eks. private, næringsliv, frivilligheten)
- Organisere øvelser innen helseberedskap og evaluere disse
- Medlemmene i helseberedskapsnettverket skal kunne informere sine virksomhetsområder om helseberedskap som ikke er unntatt offentligheten

Nettverket går på tvers av linjeledelse i organisasjonen og har derfor først og fremst en rolle i det *forebyggende* beredskapsarbeidet. Det vil si planlegging, avklaringer av problemstillinger mellom sektorer samt evaluering. I en krise skal man etter likhetsprinsippet forholde seg til linjeorganisering eller en eventuell kriseorganisasjon.

Nettverket har fire faste møter i året, ytterligere ved behov. Virksomhet for Samfunnshelse leder nettverket og kommuneoverlege er sekretær.

Følgende roller deltar i Helseberedskapsnettverket:

Område	Representanter
Akuttmedisinsk beredskap	Follo Medisinske senter v/virksomhetsleder
Samfunnssikkerhet og beredskap	Fagsjef
Psykososial beredskap	Leder psykososialt kriseteam
Miljørettet helsevern	Kommuneoverlege
Smittevern- og pandemiplan	Kommuneoverlege
Sosialberedskapsplan	Virksomhetsleder NAV, Områdeleder Oppvekst, Virksomhetsleder flyktningetjenesten
Helse og Mestring	Direktør og Fagsjef

Omsorg	Kommunalsjef
Helse	Kommunalsjef
Habilitering og psykisk helse	Kommunalsjef
Skoler og barnehager	Direktør
Oppvekst	Områdeleder
Bygg	Områdeleder
Transport	Virksomhetsleder
Vannforsyning	Virksomhetsleder
Kommunikasjon	Virksomhetsleder
Digitalisering	Fagleder
Frivilligheten	Frivilligkoordinator
Næringslivet	Fagsjef
Tillitsvalgte	Sykepleierforbundet, Fagforbundet, Delta, Akademikerne
Verneombud	Hovedverneombud

Tabell 8: Oversikt over deltagende roller i Helseberedskapsnettverket i Nordre Follo

8 Ansvar og myndighet

8.1 Generelt

Helsetjenesten i Norge er delt i to forvaltningsnivåer.

1. Kommunen har ansvar for primærhelsetjenester (inkludert legevakt, legevaktsentral, psykososialt kriseteam og evakuering og pårørende senter)
2. Helseforetakene har ansvar for spesialisthelsetjenester (inkludert sykehus, bil-, båt, luftambulans og AMK-sentraler).

Helseberedskapen i Nordre Follo følger hovedprinsippene for helseberedskapen og samfunnssikkerhetsområdet:

Prinsipp	Betyr
Ansvar	Den som har ansvar for et fagområde eller en tjeneste, har også ansvaret for nødvendige beredskapsforberedelser og håndtering av ekstraordinære hendelser
Nærhet	Kriser skal organisatorisk håndteres på lavest mulig nivå
Likhet	Den organisasjonen man etablerer under kriser skal være mest mulig lik den man opererer med til daglig. Dette følger også av ansvarsprinsippet
Samvirke	Alle virksomheter har selvstendig ansvar for å sikre best mulig samvirke med relevante aktører i forebygging, beredskap og krisehåndtering

Tabell 6: Beredskapsprinsippene

Ansvar er nærmere regulert i helseberedskapslovens § 2-1 - Ansvarsprinsippet:

Den som har ansvaret for en tjeneste, har også ansvaret for nødvendige beredskapsforberedelser og for den utøvende tjeneste, herunder finansiering, under krig og ved kriser og katastrofer i fredstid, med mindre noe annet er bestemt i eller i medhold av lov. Tilsvarende skal den som fører tilsyn med en virksomhet, også føre tilsyn med virksomhetens beredskap.

8.2 Kriseorganisasjon i kommunen

Kommunedirektør har det overordnede og formelle ansvaret for all krisehåndtering i kommunen. Fagsjef samfunnssikkerhet og beredskap er ansvarlig for utarbeidelse og oppdatering av overordnet beredskapsplan.

Kriseorganisasjonen i kommunen består av en fast kriseledelse og en fast krisestab. Kommunedirektør og ordfører kan beslutte etablering av kommunens kriseorganisasjon med formell kriseledelse.

Kriseledelsen treffer beslutninger på vegne av kommunen, forvalter ressurser og samvirker med andre aktører. Krisestabens funksjon er å bidra med situasjonsoversikt og beslutningsstøtte, og kan utvides etter behov og krisens natur.

Når det er satt kriseledelse er det direktørene som er kontaktledd mellom kriseledelsen og lederne i de respektive virksomhetsområdene.

Denne overordnede helseberedskapsplanen gjelder uavhengig av om kommunen har satt kriseledelse eller ikke.

8.2.1 Operativ kriseledelse

Rolle	Deltar i	Oppgaver
Kommunedirektør	Kriseledelse	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Beslutte kriseorganisasjon med kriseledelse. ▪ Lede statusmøter og ta beslutninger i disse. Kan fatte beslutninger som avviker fra daglig organisering og delegerte myndigheter ▪ Fullmakt til å disponere et beløp tilsvarende 150 G (for tiden ca. 17 millioner kroner)
Ass. kommunedirektør	Kriseledelse	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kommunedirektørens stedfortreder ▪ Ansvar for, og støtter, sine stabsområders innsats/ressurser ▪ Særlig fokus på økonomiske og juridiske konsekvenser av hendelser
Direktør Helse og mestring	Kriseledelse	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kontaktledd mellom kriseledelsen og ledere i eget virksomhetsområde ▪ Følger opp og støtter sitt virksomhetsområde ▪ Oppfølging og effektivering av beslutninger i kriseledelsen
Direktør Oppvekst og læring	Kriseledelse	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kontaktledd mellom kriseledelsen og ledere i eget virksomhetsområde ▪ Følger opp og støtter sitt virksomhetsområde ▪ Oppfølging og effektivering av beslutninger i kriseledelsen
Direktør Samfunn og teknikk	Kriseledelse	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kontaktledd mellom kriseledelsen og ledere i eget virksomhetsområde ▪ Følger opp og støtter sitt virksomhetsområde ▪ Oppfølging og effektivering av beslutninger i kriseledelsen
Direktør Eiendom, strategi og økonomi	Kriseledelse	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kontaktledd mellom kriseledelsen og ledere i eget virksomhetsområde ▪ Følger opp og støtter sitt virksomhetsområde ▪ Oppfølging og effektivering av beslutninger i kriseledelsen
Direktør Organisasjon og utvikling	Kriseledelse	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kontaktledd mellom kriseledelsen og ledere i eget virksomhetsområde ▪ Følger opp og støtter sitt virksomhetsområde ▪ Oppfølging og effektivering av beslutninger i kriseledelsen
Fagsjef samfunnsikkerhet og beredskap	Krisestab	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lede statusmøter ved kommunedirektørens/ass. kommunedirektørs fravær

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Yte lederstøtte til kommunedirektøren og sørge for effektiv drift og samordning av kriseledelsen ▪ Koordinere opp mot eksterne ressurser ▪ Koordinere, overvåke beslutningsprosesser og ressursforvaltning ▪ Ansvarlig for at sekretariat blir etablert og at sekretariat fører logg i krisehåndteringsverktøy ▪ Rapportere til Statsforvalteren. ▪ Være en administrativ og praktisk støttefunksjon for kriseledelsen
Leder kommunikasjon	Krisestab	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Publisere løpende relevant informasjon til publikum/pårørende samt egne ansatte gjennom kommunens kommunikasjonskanaler ▪ Koordinere informasjonsarbeidet i Innbyggertorg i samråd med angjeldende direktør. ▪ Kontakt med media og medieovervåkning. ▪ Arrangere pressekonferanser ▪ Produsere pressemeldinger
Kommuneoverlege	Krisestab	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gi råd/bistå kommunens kriseledelse i hendelser med fare for innbyggerens liv/helse ▪ Fagansvar i smittehendelser og helsevern i miljøhendelser ▪ I samråd med kommunikasjon utarbeide råd/informasjon vedrørende innbyggerens helse ▪ Ivareta kontakt/kommunikasjon med eksterne helsemyndigheter
Loggfører fra politisk sekretariat	Krisestab	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Føre logg (dokumentere og journalføre beslutninger) i krisehåndteringsverktøyet ▪ Starte loggføring i kriseloggen så tidlig som mulig. ▪ Være sekretariat for kriseledelsen hele døgnet og skaffe best mulig oversikt over situasjonen ▪ Etablere oversikter som gjør at situasjonen lett og raskt kan leses (ev. inkludert kart-kompetanse)

Tabell 7: Oversikt over roller og oppgaver i Operativ kriseledelse

8.2.2 Strategisk kriseledelse

Strategisk kriseledelse består av de samme deltagerne som i operativ kriseledelse med tillegg av Ordfører.

Ordfører er talsperson for kriseledelsen og skal gi innbyggerne, presse, eksterne samarbeidspartnere og egne ansatte informasjon om hvilke tiltak kommunen setter i verk. Dette ansvaret kan delegeres til andre i gitte situasjoner.

Kommune(over)legen har myndighet gitt direkte i smittevernlovens § 7-2 til å *gi informasjon, opplysninger og råd til befolkningen om vern mot smittsomme sykdommer*. Kommune(over)legens informasjon, opplysninger og råd skal fortrinnsvis samordnes med kriseledelsen og/eller kommunikasjonsansvarlige.

8.2.3 Fagsjef samfunnssikkerhet og beredskap

Fagsjef samfunnssikkerhet og beredskap er delegert § 14 i Sivilbeskyttelses loven som omhandler kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse. Fagsjefen er videre delegert § 15 i Sivilbeskyttelses loven som omhandler beredskapsplan for kommunen.

Fagsjef samfunnssikkerhet og beredskap har ansvaret for at øvelser innen beredskap gjennomføres og evalueres. Øvelse av overordnet helseberedskapsplan gjennomføres minst en gang årlig.

8.2.4 Kommunikasjonsavdelingen

Nordre Follo kommune har en krisekommunikasjonsplan og denne planen gjelder også for helseberedskapsarbeidet.

Det er virksomhetsleder for kommunikasjon og politisk sekretariat som kaller inn tilgjengelige ressurser, jf. ressursplan, etter behov.

Kommunikasjonsavdelingen har følgende ansvar i en krise:

- Medieovervåking
- Intern kommunikasjon
- Presse/ bistå ordfører/ kommunedirektør
- Publisering i aktuelle kanaler, som nettside og sosiale medier
- Innhente informasjon fra innbyggere via innbyggertorg, virksomheter og steder folk samles.
- Utstyrsansvarlig/lademuligheter/mat/drikke

[Kommunikasjonsplan for beredskap og krisehåndtering - Compilo \(ksx.no\)](#)

8.2.5 Kommuneoverlegen

Kommuneoverlegen er en fagmyndighet. Selv om kommuneoverlegefunksjonen som helhet ligger til virksomhet for Samfunnshelse har den enkelte lege myndighetene som er gitt kommune(over)legen direkte i lov. Særlig relevant for helseberedskapen er hastekompetansen innen miljørettet helsevern og smittevern.

Folkehelseloven § 9 tredje ledd:

(.....) Kommunens myndighet kan utøves av kommunelegen dersom dette på grunn av tidsnød er nødvendig for at kommunens oppgaver etter dette kapittel skal kunne utføres.

Smittevernloven § 4-1 femte ledd:

(.....) Den som har satt i verk tiltaket, skal straks oppheve vedtaket eller begrense omfanget av det når det ikke lenger er nødvendig. I hastesaker kan kommunelegen utøve den myndighet kommunestyret har etter denne paragrafen.

Ut over dette er kommuneoverlegens ansvar regulert i smittevernloven § 7-2. Særlig relevant i helseberedskapssammenheng er at kommuneoverlegen skal *gi informasjon, opplysninger og råd til befolkningen om vern mot smittsomme sykdommer*.

8.2.6 Samfunnshelse

I Nordre Follo kommune er kommuneoverlegene organisert i en tverrfaglig virksomhet. Virksomhet for Samfunnshelse har følgende ansvarsområder:

- Folkehelse
- Miljørettet helsevern
- Helseberedskap
- Smittevern
- Rådgivning til helsetjenesten
- Alkohol-, tobakk- og serveringslovgivning

Samfunnshelse har delegert ansvar for å holde oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i kommunen etter § 5 i folkehelseloven. Oversikten er viktig for det forebyggende helseberedskapsarbeidet.

Virksomheten har også delegert hele kapittel 3 i folkehelseloven som gjelder ansvar og tilsynsmyndighet innen miljørettet helsevern.

Innen helseberedskap har virksomhet for Samfunnshelse delegert § 2-2 i helseberedskapsloven; *Planlegging og krav til beredskapsforberedelser og beredskapsarbeid.*

Samfunnshelse har med dette ansvaret for at det helhetlige planverket er koordinert og oppdatert. Helse- og sosialberedskapsarbeidet følger ellers ansvarsprinsippet helseberedskapslovens § 2-1.

8.2.7 Psykososialt kriseteam

Kommunen skal sørge for nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester (helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1, jf. § 4-1 og § 1-1). Den skal yte likeverdige og tilrettelagte tjenester til alle, uavhengig av årsak til hjelpebehov.

For å oppfylle ansvaret etter § 3-1 skal kommunen blant annet tilby psykososial beredskap og oppfølging. Dette følger av helse og omsorgstjenestelovens § 3-2.

Det er legevakt, politiet, kommunedirektør eller kommunens overordnede kriseledelse som kan kontakte og ev. aktivere psykososialt team.

Kommunedirektør er overordnet ansvarlig for psykososialt kriseteam, inkludert organisering og finansielle forhold.

8.2.8 Follo Medisinske senter

Plan for helseberedskap for Kommunale akuttmedisinske tjenester er utarbeidet som et vedlegg til samarbeidsavtalen mellom Enebakk, Frogn, Nordre Follo og Ås vedlegg til gjeldende samarbeidsavtale for Follo medisinske senter. Helseberedskapsplanen er ment å beskrive roller, oppgaver og ansvar i en beredskapshevende situasjon eller tilstand av kort eller lang varighet som berører en eller flere av samarbeidskommunene og/eller en eller flere av kommunenes kriseledelse.

[Beredskap i samarbeidsavtalen - Compilo \(ksx.no\)](#)

8.2.9 Helseberedskapsnettverket

Nettverket går på tvers av linjeledelse i organisasjonen og har derfor først og fremst en rolle i det *forebyggende* beredskapsarbeidet. Det vil si planlegging, avklaringer av problemstillinger mellom sektorer samt evaluering. I en krise skal man etter likhetsprinsippet forholde seg til linjeorganisering eller en eventuell kriseorganisasjon.

8.2.10 Ledere (nivå 1-4)

Ansvar for beredskapsplanlegging

Etter Nordre Follo kommunes administrative delegeringsreglement har enhver leder (nivå 1-4) det faglige og administrative ansvaret for sin virksomhet, følgelig også ansvaret for å utarbeide beredskapsplan for egne tjenester etter helseberedskapslovens § 2-1.

Beredskapsplanen og tiltakskortene som virksomheten utarbeider skal ta utgangspunkt i hendelsene beskrevet i overordnet helseberedskaps- ROS. Særskilte risiko- og sårbarheter som gjelder kun den enkelte virksomheten kan også legges til grunn for tiltakskort på taktisk nivå.

Ansvar for opplæring

Det følger av forskrift om kommunal beredskapsplikt (§ 7 Øvelser og opplæring) at alle som er tiltenkt en rolle i krisehåndtering skal ha tilstrekkelige kvalifikasjoner. Dette tolkes slik at alle ansatte i Nordre Follo kommune skal ha overordnet kjennskap til helse- og sosialberedskapsplanen og prinsippene for krisehåndtering. Ledere i virksomhetene er ansvarlig for opplæring av ansatte i virksomhetens beredskaps- og kriseplaner.

Ansvar for evaluering av øvelser og hendelser

Ledere har ansvaret for at enhver hendelse som har medført konsekvenser for liv, helse eller drift av helse- omsorgs- eller sosialtjenesten blir evaluert. Alvorlige hendelser som kunne ha hatt potensiale for å påvirke liv, helse eller drift av helse- omsorgs- eller sosialtjenesten skal evalueres på samme måte.

Større hendelser som gjelder helseberedskap og hvor flere sektorer, ledere og/eller hvor kommunens øverste ledelse har vært involvert skal alltid evalueres i kommunens Helseberedskapsnettverk.

Leder har ansvaret for at virksomhetene øver sine respektive beredskapsplaner. Øvelser skal evalueres og skjemaene i kvalitetssystemet skal benyttes. Da vil lærings- og forbedringspunktene også gjøres kjent for fagsjef samfunnsikkerhet og beredskap.

[Øvelser og evalueringer av beredskap - NFK - Compilo \(ksx.no\)](#)

8.2.11 Evakuerte - og pårørendesenter (EPS)

Politiet kan beslutte og iverksette evakuering i fredstid, men det er kommunen som er ansvarlig for etablering og drift av innkvartering- og forpleiningslokaler, ofte kalt evakuerte- og pårørendesenter (EPS). Kommunen kan også ved behov etablere EPS på eget initiativ.

Kommunen har ansvar for å dekke kostnader til etablering og drift av EPS. Det er Avdeling for byggdrift i Nordre Follo som er ansvarlig for å skaffe lokaler til EPS. Kommunen har døgnbemannet telefon til Eiendomsvakt. Kommunen har ansvar for transport til evakuerte som trenger det, i samarbeid med politiet. (24) Fagsjef Beredskap som er leder for EPS.

Politiet skal føre oversikt over savnede og omkomne, og har ansvar for registrering av alle berørte ved ekstraordinære hendelser.

Etablering av EPS kan koordineres med Deltagerkommunene i administrativt vertskommunesamarbeid om legevakt, legevaktsentral og kommunale akutte døgnplasser etter Vedlegg til samarbeidsavtalen mellom Enebakk, Frogn, Nordre Follo og Ås.

Ifølge Helsefellesskapets delavtale 11 (25) skal pårørendesenter i kommunene og pårørendesenter på Akershus Universitetssykehus HF samarbeide.

Plan og tiltakskort for etablering og drift av EPS ligger til overordnet beredskapsplan for Nordre Follo kommune. Krav til kommunens evakueringsplan sees i sammenheng med kommunens plikt etter § 16 i sosialtjenesteloven og oppgave om å bistå evakuering ved atomulykker, regulert i strålevernloven.

8.2.12 Beredskapslager

Personlig verneutstyr

Kommunen skal, med virkning fra 01. januar 2026, sørge for å lagre tre måneders normalforbruk av personlige verneutstyr for helse- og omsorgstjenesten (ofte omtalt som smittevernutstyr). (6) Kommunen må også sikre at privatpraktiserende fastleger og fysioterapeuter med avtale har tilgang på slikt utstyr. Nordre Follo jobber med å oppfylle kravet innen tidsfristen.

Verneutstyr til bruk ved atomhendelser

Alle virksomheter i nordre follo kommune skal følge DSA sin *Veiledning til arbeidsgivere og yrkesgrupper med kritiske samfunnsfunksjoner ved råd om innendørs opphold på grunn av radioaktivt utslipp til luft.* (26) Denne plikten er også kommunisert ut til næringsdrivende fastleger og næringsdrivende fysioterapeuter i kommunen. Skrivet omtaler plikt til å sørge for, samt oppbevare verneutstyr til ansatte på den enkelte arbeidsplass.

9 Begreper/definisjoner

9.1 Krise

En situasjon der normal drift må tilsettes grunnet ekstraordinære hendelser eller situasjoner, og virksomhetens beredskapsplan ikke kan i tilstrekkelig grad ivareta situasjonen.

9.2 Varsling

Varsling er å formidle en beskjed umiddelbart på en slik måte at varsleren umiddelbart kan forvise seg at mottaker har mottatt varslet. Varsler må påse at mottaker har forstått innholdet i varslet (tilbakeskrivning).

Varsling i denne sammenhengen er å ringe enkeltpersoner eller grupper av personer.

9.3 Melding

Melding er å skriftlig informere relevante personer om en uønsket hendelse eller situasjon. Melding er å sende e-post eller sms til enkeltpersoner eller grupper av personer uten krav om umiddelbar tilbakeskrivning.

10 Varsling og melding

Rask og effektiv varsling til korrekte personer om og i en krise er svært viktig. Nærmere definisjon av begrepene *varsling* og *melding* finnes under punkt 11.

Navn- og telefonliste for varsling ligger som organintert vedlegg til denne planen og er unntatt offentlighet etter § 24. [Compilo](#)

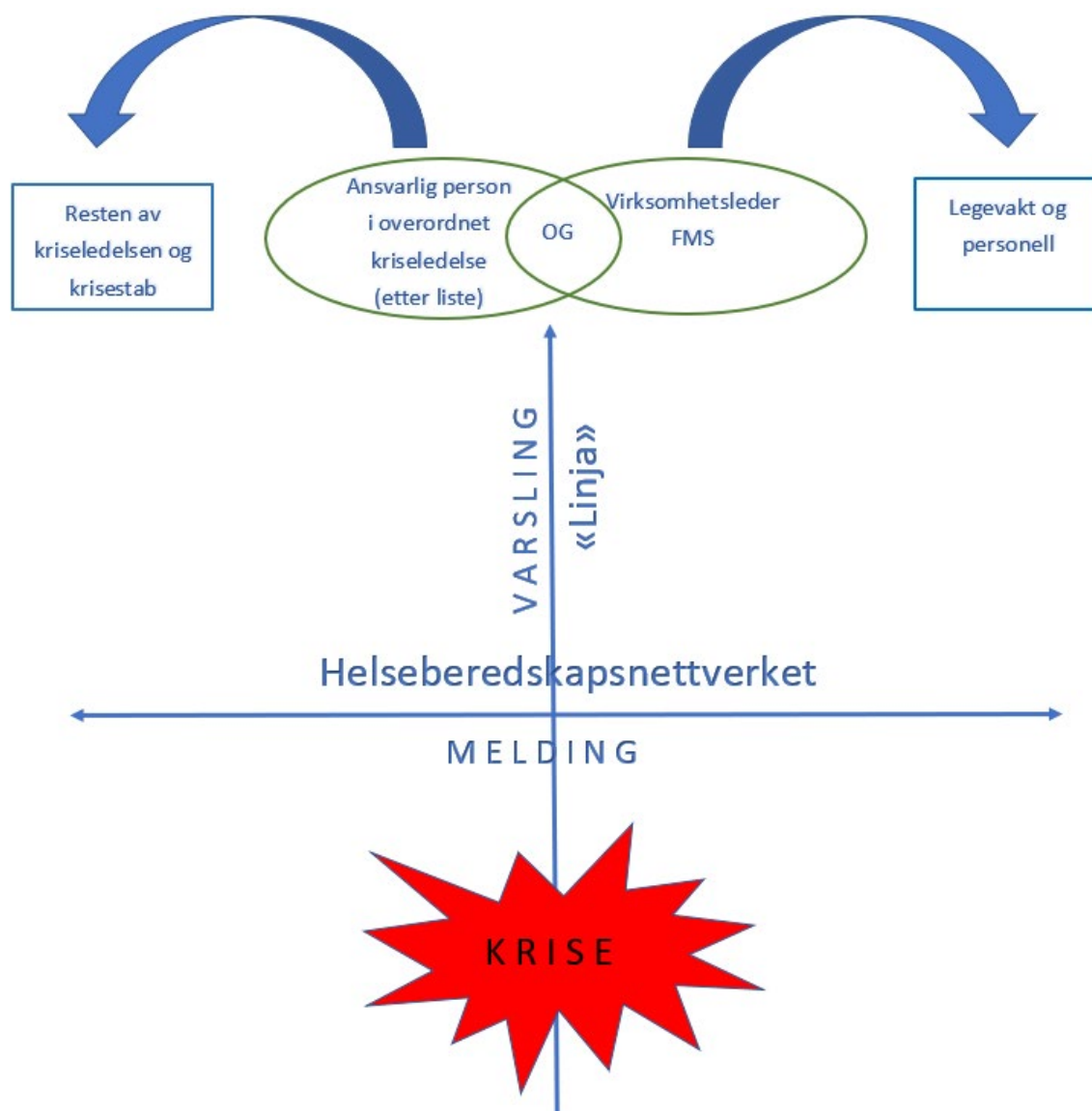
10.1 Varsling internt i kommunens organisasjon

Den medarbeider som blir kjent med uønskede hendelser, kriser eller katastrofer som kan ha implikasjoner for liv og helse, plikter å *varsle* sin nærmeste leder. Hovedprinsippet er at all varsling skal foregå i «linja». Hvis ikke nærmeste leder svarer, fortsetter man oppover i lederlinja helt opp til kommunedirektør.

Ved større hendelser som omfattes av denne planen skal det varsles direkte til kommunens øverste kriseledelse etter varslingsplanen. Varslingsplanen er tilgjengelig for medarbeidere i kommunens kvalitetssystem og på intranett. [Beredskap \(sharepoint.com\)](#) Overordret kriseledelse beslutter hvem som skal *varsles* videre.

Follo medisinske senter representert ved virksomhetsleder eller stedfortreder skal *alltid varsles* samtidig med kommunens øverste kriseledelse.

Ved all varsling til overordnet kriseledelse skal det, uten ubegrunnet opphold, gå *melding* til medlemmene i helseberedskapsnettverket. Adressegruppen "Helseberedskapsnettverket" i Outlook brukes.

Figur 5: Varslings- og meldingslinje helseberedskap Nordre Follo, Kilde: Kerstin Anine Johnsen Myhrvold

10.1.1 Psykososialt kriseteam

Psykososialt kriseteamet kan kun kontaktes av politiet, legevakt, kommunedirektør eller fra overordnet kriseledelse. Det er psykososialt kriseteam som selv beslutter om, og hvem i teamet som skal aktiveres. Politiet kontakter Follo Medisinske senter legevakt hvis de mener det er behov for involvering av psykososialt kriseteam.

Ved henvendelser innenfor normal arbeidstid til innbyggertorg med spørsmål om å aktivere psykososialt kriseteam, skal medarbeidere på innbyggertorg varsle legevakten på avtalt telefonnummer.

10.1.2 Kommuneoverlegen (KOL)

Etter forskrift om Meldingssystem for smittsomme sykdommer (heretter MSIS- forskriften) § 2-1 skal enhver lege som oppdager eller får mistanke om smittsom sykdom i gruppe A, uten hensyn til

taushetsplikt skriftlig *melde* opplysninger til Folkehelseinstituttet (heretter FHI) og til kommunelegen (heretter KOL) i den kommunen der den smittede bor.

I gitte situasjoner skal KOL, i tillegg til melding, også *varsles*. Dette er regulert i MSIS-forskriftens kapittel 3 og i forskriftens merknader er varsling definert slik: *Med varsling menes en umiddelbart formidlet beskjed om visse enkelttilfeller eller utbrudd av smittsom sykdom på en slik måte at varsleren umiddelbart kan forvise seg om at mottakeren har mottatt varslet.*

Varsel ved smittet person

Helsepersonell (lege, sykepleier, jordmor, helsesykepleier eller tannlege) som mistenker eller påviser et tilfelle av smittsom sykdom skal varsle KOL. Varslingsplikten gjelder kun sykdommer i gruppe A som til enhver tid er definert av departementet. (se merknadene til MSIS-forskriftens § 3-1) (12) Dersom det ikke er mulig å få varslet KOL, skal helsepersonellet varsle FHI. KOL skal varsle FHI.

Nordre Follo har organinterne rutiner for varsling av smittsomme sykdommer i helsetjenesten:

[Varslingsplan ved smittsomme sykdommer - Compilo \(ksx.no\)](#)

Privatpraktiserende helsepersonell varsler ved å sende epost til begge adresser:

samfunnshelse@nordrefollo.kommune.no og smittevern@nordrefollo.kommune.no

Ved enkelttilfeller som krever umiddelbar muntlig varsling (f.eks. meningokokksykdom) skal privatpraktiserende helsepersonell varsle KOL også per telefon (via kommunens sentralbord på tlf. 02 178 eller 987 02 178) Utenfor normal arbeidstid skal assisterende kommunedirektør varsles per Telefon.

Varsel ved smitteutbrudd i kommunal helseinstitusjon

Leger som mistenker eller påviser utbrudd av smittsomme sykdommer i kommunal helseinstitusjon skal varsle til KOL.

KOL skal, dersom mistanken ikke raskt kan avkrefte, varsle FHI.

Nordre Follo har organinterne rutiner for varsling av smittsomme sykdommer i helsetjenesten:

[Varslingsplan ved smittsomme sykdommer - Compilo \(ksx.no\)](#)

Varsel ved smitteutbrudd utenfor helseinstitusjon

Leger som mistenker eller påviser et utbrudd utenfor helseinstitusjon av meldepliktige smittsomme sykdommer, utbrudd av andre særlig alvorlige sykdommer, utbrudd som mistenkes å ha sammenheng med næringsmidler eller særlig omfattende utbrudd, skal varsle KOL.

KOL skal, dersom mistanken ikke raskt kan avkrefte, varsle FHI.

Nordre Follo har organinterne rutiner for varsling av smittsomme sykdommer i barnehage, skole og SFO:

[Varsling om utbrudd av smittsomme sykdommer i barnehage, skole og SFO - Compilo \(ksx.no\)](#)

Private skoler og barnehager varsler ved å sende epost til begge adresser:

samfunnshelse@nordrefollo.kommune.no og smittevern@nordrefollo.kommune.no

Varsel ved smitteutbrudd i spesialisthelsetjenesten

Leger som mistenker eller påviser utbrudd av smittsomme sykdommer i sykehus eller annen institusjon som er omfattet av lov om spesialisthelsetjenesten skal omgående varsle til KOL og til FHI med kopi til det regionale helseforetakets kompetansesenter for smittevern i helsetjenesten.

Varsel ved overlagt spredning av smittestoffer

Leger skal også varsle KOL ved mistanke om eller påvisning av smittsomme sykdommer som kan være forårsaket av villet handling.

Situasjon	Varsling til KOL	Varsling fra KOL
Smittetilfelle i gruppe A (etter liste)	Ved mistanke eller påvist tilfelle skal <i>helsepersonell</i> varsle (Ev. direkte til FHI på tlf. 21 07 63 48)	Til FHI på tlf. 21 07 63 48 (ev. kommunedirektør, SF, Ahus, Mattilsynet)
Smitteutbrudd i kommunal helseinstitusjon	<i>Lege</i> varsler etter rutine i kvalitetssystemet	Til FHI via Vesuv (ev. kommunedirektør, SF, Ahus, Mattilsynet)
Smitteutbrudd utenfor helseinstitusjon	<i>Medarbeider</i> varsler nærmeste leder. <i>Leder</i> varsler til smittevern@nordrefollo.kommune.no og ev. per telefon. Ev. direkte til FHI på tlf. 210 76 348	Til FHI via Vesuv (ev. kommunedirektør, SF, Ahus, Mattilsynet)
Smitteutbrudd i spesialisthelsetjenesten	<i>Lege</i> varsler KOL enten per e-post eller tlf. (i tillegg til FHI og regionalt kompetansesenter)	
Overlagt spredning av smitte	<i>Lege</i> varsler KOL og FHI per e-post eller tlf.	

Tabell 8: Oppsummering av varslingsplikter til og fra kommune(over)legen

Ved utbrudd i helseinstitusjon som ikke krever umiddelbart muntlig varsel (for eksempel Sars-Cov2, skabb, norovirus og influensa) anses varslingsplikten å være ivaretatt ved å sende e-post til begge følgende adresser:

samfunnshelse@nordrefollo.kommune.no og smittevern@nordrefollo.kommune.no

For enkelttilfeller eller utbrudd som krever umiddelbar muntlig varsling (for eksempel meningokokksykdom) skal det varsles per telefon:

- Innenfor normal arbeidstid varsles kommuneoverlege per telefon
- Utenfor normal arbeidstid varsles assisterende kommunedirektør på tlf. 47857880
- Det er KOL som normalt skal varsle FHI, men dersom KOL ikke kan varsles, skal FHI umiddelbart varsles ved å ringe den døgnåpne Smittevernvakta, tlf. 21076348.

KOL vurderer om det er nødvendig med varsling også til kommunedirektør, Statsforvalter (SF), lokalsykehus (Ahus) og/eller Mattilsynet

10.1.3 Miljørettet helsevern

Etter § 13 i forskrift om miljørettet helsevern hjemlet i folkehelseloven har virksomhet eller eiendom opplysningsplikt overfor tilsynsmyndigheten hvis det oppstår forhold som åpenbart kan ha negativ innvirkning på helsen. Det skal i så fall *meldes* og ikke *varsles*.

Tilsynsmyndigheten er i Nordre Follo kommune delegert til Samfunnshelse. Melding om forhold som åpenbart kan ha innvirkning på helsen skal sendes via nettskjema på nettsiden til Nordre Follo kommune. [Nordre Follo kommune - Opplysningsplikt for virksomheter](#)

10.2 Varsling til og fra eksterne

Med mindre annet er presisert vil Nordre Follo kommunens varslingspunkt på strategisk nivå være kommunedirektør eller dennes stedfortreder per telefon. Alternativt administrativ ledelse etter liste på [kommunens nettside](#). Dette gjelder både i og utenfor arbeidstid.

Varsling til eksterne skal skje etter regelverk og avtaler. Annen ekstern varsling fra kommunen skal besluttes av overordnet kriseledelse. Aktuelle eksterne aktører er:

10.2.1 Nødetatene (brann, politi, AMK)

Ved akutte hendelser vil man varsle nødetatene på vanlig måte, telefonisk til 110 (brann), 112 (politi) og/eller 113 (AMK). Nødetatene varsler kommunen etter liste over [administrativ ledelse](#).

Hvis Politiet blir kjent med informasjon som kan gi mistanke om en alvorlig hendelse som utgjør eller kan utgjøre en folkehelseisiko gjennom spredning av sykdom over landegrensene, og som kan kreve en internasjonalt koordinert bekjemping, skal politiet etter IHR forskriften umiddelbart *varsle* kommune(over)legen.

Lokal redningsentral (LRS)

Nødsentralene (brann, politi og AMK) skal uten opphold varsle Hovedredningsentralen eller lokal redningsentral (LRS) ved mulig behov for koordinert redningsinnsats. Redningsledelsen skal innkalles når store eller ekstraordinære hendelser inntreffer, og leder da aksjonen på et strategisk nivå.

Medlemmene av redningsledelsen varsles og innkalles etter bestemmelse av leder, et medlem av redningsledelsen eller av Hovedredningsentralen.(27)

10.2.2 Akershus Universitetssykehus HF (Ahus)

Samhandling mellom Ahus og Nordre Follo kommune (NFK) skjer normalt gjennom virksomheten Mottak og koordinering i Nordre Follo samt gjennom Helsefellesskapet Ahus og kommunene.

Ved en hendelse i kommunen som vil kunne påvirke den akuttmedisinske kjede er det viktig med forhåndsdefinerte varslingslinjer mellom lokalt akuttstusykehus (Ahus) og kommunen.

I september 2024 gjennomførte helsefellesskapet Ahus og kommunene en beredskapsøvelse (Exodus24) I kjølvannet av denne øvelsen har Samhandlings- og helsefremmingsavdelingen, sammen med kommunene, opprettet en kontaktliste/oversikt. Denne skal brukes i beredskapssituasjoner der kommunene må varsles. I oversikten vil hver kommune ha to kontaktpunkter, prioritet 1 og prioritet 2. Hvis prioritet 1 ikke svarer vil vi ringe prioritet 2. Kommunene bestemmer selv hvem som står oppført, men det forutsettes at den som svarer kjenner sin rolle i slike situasjoner og sørger for videre varsling i egen kommune.

Ahus benytter tre beredskapsnivåer i tillegg til normal drift; grønn, gul og rød beredskap. Beredskapsnivåene er i henhold til Regional beredskapsplan for Helse Sør-Øst.(28)

Grønn beredskap: Beredskapsledelse etableres, enkeltfunksjoner kan forsterkes.

Gul beredskap: Begrenset mobilisering av ekstra ressurser.

Rød beredskap: Mobilisering av betydelige ressurser og omlegging av drift.

Hvis Ahus endrer status på sine beredskapsnivåer skal kommunen varsles både på strategisk og på taktisk nivå.

Varsling fra NFK til Ahus		Varsling fra Ahus til NFK	
Strategisk nivå	Taktisk nivå	Strategisk nivå	Taktisk nivå
Sykehusdirektør representert ved Samhandlings- og helsefremmingsavdelingen per telefon	Ansvarshavende sykepleier i akuttmottaket per telefon	Kontaktpunkt 1: Kommunedirektør Kontaktpunkt 2: Direktør Helse og Mestring per telefon	Mottak og koordinering per telefon (kun hverdager klokken 9.30-14.00)

Tabell 9: Oppsummering av varsling til og fra Akershus Universitetssykehus HF

Det foreligger ingen beslutning om hvilke kontaktpunkter eller samhandlingsarenaer som skal brukes mellom Ahus og kommunene i en pågående krise.

Kontaktpunkt og arena for fortløpende informasjonsutveksling og kommunikasjon må derfor etableres etter krisens natur og utvikling.

Varsling ved innleggelse eller overflytting av pasient med smittsom sykdom

Det hender at pasienter flyttes fra en helseinstitusjon til en annen mens de er i inkubasjonsfasen eller i en asymptomatisk fase av en smittsom sykdom. Den første helseinstitusjonen vil derfor ikke vite om smitten og kan dermed ikke iverksette eventuelle smitteverntiltak. Dette kan ha uheldige konsekvenser ved enkelte tilstander, for eksempel infeksjon med meticillinresistente gule stafylokokker (MRSA). Behandlingsansvarlige leger som oppdager smittsom sykdom hos en nylig overflyttet pasient, skal etter § 3-8 i MSIS – forskriften derfor vurdere om smitten kan ha skjedd i den første helseinstitusjonen, og om det er smittevernmessige grunner for å *varsle* denne institusjonen. Slik varsling skal i så fall skje til Ahus ved avdeling Smittevern (kun hverdager 08.00-15.00), ellers til avdeling der pasient har vært innlagt.

Varsel ved smitteutbrudd i spesialisthelsetjenesten

Ahus har plikt etter § 3-4 i MSIS-forskriften å *varsle* kommuneoverlegen i Nordre Follo og omgående ved mistanke om eller påvist smitteutbrudd. Ahus skal da samtidig *varsle* til Folkehelseinstituttet med kopi til det regionale helseforetakets kompetansesenter for smittevern i helsetjenesten. Praksis på Ahus er at Smittevern *melder* utbrudd til FHI via Vesuv, men Ahus har ikke rutinemessig varsling av alle kommuner i opptaksområde. Kommuneoverlege i aktuell kommune blir varslet, for Nordre Follo vedkommende på samfunnshelse@nordrefollo.kommune.no, gjerne via Vesuv.

Se ellers under punkt 10.1.2.

10.2.3 Næringsdrivende fastleger

Næringsdrivende fastleger er selv ansvarlig for å påse at man er korrekt registrert på nettsiden varslemeg.no.(29) Kommunen har ikke eget system for å *varsle* fastlegene, men ved en aktuell hendelse/krise så vil både leder for legetjenesten og kommuneoverlegefunksjonen kunne sende *melding* så raskt som mulig til fastlegene. Det er avtalt at melding sendes i form av epost til kontorenes felles epostadresser.

10.2.4 Statsforvalter

Hvis kriseledelse etableres i Nordre Follo kommune skal Statsforvalter i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus *meldes* per e-post til sfosberedskap@statsforvalteren.no
Hvis det er behov for *varsling* til Statsforvalter, skal man ringe.

10.2.5 Ås, Frogn og Enebakk kommune

Ås, Frogn og Enebakk kommune er deltakerkommuner sammen med Nordre Follo i administrativt vertskommunesamarbeid om legevakt, legevaktsentral og kommunale akutte døgnplasser lokalisert til Follo Medisinske senter (FMS). Varsling og melding ved beredskapshevende situasjoner relatert til FMS er regulert i Vedlegg til samarbeidsavtalen mellom Enebakk, Frogn, Nordre Follo og Ås.(30)

Follo Medisinske senter benytter tre beredskapsnivåer, grønn, gul og rød, hvor normal drift inngår i grønn beredskap.

Grønn: Normal drift. Også situasjoner og hendelser som er definert under uønskede driftshendelser inngår i grønt/normal drift

Gul: Situasjon som kan eskalere. Det har oppstått en situasjon/uønsket hendelse som kan kreve ressurser ut over normal drift.

Rød: Oppstått uønsket hendelse/krise av en slik art at det umiddelbart krever ressurser utover det normale og håndtering av kriseledelsen.

Ved gult nivå skal:

1. Virksomhetsleder FMS eller stedfortreder vurderer behov for *varsling* av kommunedirektør (evt. i henhold til varslingsliste) i vertskommune
2. Virksomhetsleder FMS eller stedfortreder sender *melding* for orientering av beredskapsnivå gul og situasjonens art til samarbeidskommuner

Ved rødt nivå skal:

3. Virksomhetsleder FMS eller stedfortreder *varsler* kommunedirektør (evt. i henhold til varslingsliste) i vertskommune og samarbeidskommunene

Varsling eller melding til nabokommuner kan også være aktuelt i andre situasjoner. Det er overordnet kriseledelse i Nordre Follo kan beslutte slik varsling og/eller melding.

Varslingspunkt i samarbeidskommunene	
Ås kommune	1. Kommunedirektør 2. Stedfortreder assisterende kommunedirektør
Frogn kommune	1. Kommunedirektør 2. Kommunalsjef Helse og omsorg
Enebakk kommune	1. Kommunedirektør 2. Ordfører

Varsling fra Ås, Frogn eller Enebakk kommune til Nordre Follo kommune skal gå til kommunedirektør eller dennes stedfortreder ass. kommunedirektør. Alternativt administrativ ledelse etter liste på [kommunens nettside](#). Dette gjelder både i og utenfor arbeidstid. Follo medisinske senter representert ved virksomhetsleder eller stedfortreder skal *alltid varsles* samtidig med kommunens øverste kriseledelse.

10.2.6 Folkehelseinstituttet (FHI)

Etter MSIS- forskriften skal enhver lege som oppdager eller får mistanke om smittsom sykdom i gruppe A, uten hensyn til taushetsplikt skriftlig *melde* opplysninger til FHI og til kommunelegen i den kommunen der den smittede bor. Slik MSIS-melding sendes elektronisk til FHI og per papirpost til kommuneoverlegen.

Det er flere situasjoner som medfører plikt til å *varsle* FHI.

Miljø- og kjemikaliehendelser

Varsling om miljø- og kjemikaliehendelser etter § 6 i forskrift om miljørettet helsevern skal skje per telefon: 22 59 13 25 (døgnbemannet).

Smittsomme sykdommer

- Ved sykdomstilfelle i Gruppe A som til enhver tid er på departementets liste (merknader til MSIS-forskriften) skal det varsles telefonisk til smittevernvakten hos FHI på 21 07 63 48 (døgnbemannet)
- Ved utbrudd av smittsom sykdom skal FHI varsles av kommuneoverlegen via Vesuv, system for utbruddsvarsling. (31)
- Ved mistanke om eller påvist tilfelle av smittsom sykdom som kan ha betydning for internasjonal folkehelse (og som ikke allerede er varslet etter varslingsbestemmelsene i MSIS-forskriften eller forskrift om miljørettet helsevern) skal lege, sykepleier, jordmor eller helsesykepleier uten hinder av lovbestemt taushetsplikt umiddelbart *varsle* kommuneoverlegen. Dersom det ikke er mulig å få varslet kommuneoverlegen, skal FHI varsles direkte. Kommuneoverlegen skal varsle FHI. FHI varsles ved å ringe den døgnåpne Smittevernvakta, tlf. 21 07 63 48.

FHI driver også en døgnbemannet rådgivningstjeneste for vannverk som trenger råd og hjelp ved akutte hendelser som kan påvirke vannforsyningen. (Nasjonal vannvakt: 21 07 88 88)

Etter MSIS – forskriften skal leger som mistenker eller påviser tilfeller av smittsomme sykdommer som kan være forårsaket av smitte fra medisinsk utstyr, kosmetika, legemidler, blod, blodprodukter, vev eller organer, *varsle* FHI.

10.2.7 Mattilsynet

Nordre Follo har inngått en samarbeidsavtale med Mattilsynet avdeling Østfold og Follo på det medisinskfaglige området.

Målet med samarbeidsavtalen er å etablere effektiv varsling, informasjonsflyt og samarbeid mellom kommuneoverlegen og Mattilsynet. Avtalen regulerer varsling fra Mattilsynet til kommuneoverlegen og vice versa.

Kommuneleger som får opplysninger om mistenkt eller påvist smittsom sykdom som kan være overført med næringsmidler (mat eller vann) eller via smitte fra dyr, skal etter MSIS- forskriften, varsle det lokale Mattilsynet.

Hvis Mattilsynet blir kjent med informasjon som kan gi mistanke om en alvorlig hendelse som utgjør eller kan utgjøre en folkehelseisiko gjennom spredning av sykdom over landegrensene, og som kan kreve en internasjonalt koordinert bekjemping, skal Mattilsynet etter IHR forskriften umiddelbart *varsle* kommuneoverlegen.

10.2.8 Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet

En hendelse som skjer lokalt og som involverer radioaktive stoffer skal varsles til DSA på vakttelefon 67 16 26 00.

10.3 Befolkningsvarsling

10.3.1 Nasjonale varslingsystemer

Tyfonvarsling

Varslingsanlegg (ofte kalt tyfonvarsling eller flyalarm) kan brukes når befolkningen skal varsles om akutt fare. Når alarmen uler, betyr det at du bør søke ly innendørs, lukke dører, vinduer og ventilasjon samt søke informasjon, f.eks. på sikkerhverdag.no.(32)

Beredskapskanalen NRK P1

NRK har ansvar for å sende myndighetenes beredskapsmeldinger og viktig informasjon på radio. NRK P1 er beredskapskanalen som skal sikre informasjon til publikum, også dersom andre nyhetsmedier og offentlige nettstedene ikke er tilgjengelige. NRK kan også bryte igjennom med viktige meldinger til befolkningen på alle NRKs radiokanaler.

Varsel på mobil

Nasjonalt befolkningsvarslingssystem:

Nødvarsel er en tjeneste fra norske myndigheter. Hvis det oppstår en alvorlig situasjon med akutt fare for liv og helse der du er, kan du få et nødvarsel til din mobiltelefon. Et nødvarsel inneholder informasjon om hva som skjer, og hva du bør gjøre for å beskytte deg selv.(33)

Nordre Follo kommune oppfordrer alle innbyggere, private og offentlige virksomheter til å påse at man er korrekt registrert på nettsiden varslemeg.no(29)

Lokalt befolkningsvarslingssystem:

For lokal varsling benytter Nordre Follo kommunen varslingssystemet Gemini Varsling. Med dette systemet kan man raskt varsle alle innbyggere eller de det gjelder ved behov, ut fra gateadresser. Gemini Varsling varsler via SMS, eller talemelding til fasttelefon. Kommunedirektør eller virksomhetsleder vann og avløp har myndighet til å beslutte melding til befolkningen per sms. Den praktiske utsendingen av melding ligger til virksomhet for vann og avløp. Er ikke telefonnummeret ditt registrert på en eiendom i Nordre Follo kommune vil du ikke motta sms.

10.4 Ved bortfall av elektronisk kommunikasjon (ekom)

Ved bortfall av telefoni og internett skal innbyggere som har behov for informasjon eller tjenester møte opp ved Nordre Follo rådhus.(34)

Hvis innbyggere har behov for helsehjelp, skal de møte opp på Follo medisinske senter legevakt på Ski sykehus.

Innsatspersonell fra frivilligheten skal/kan møte opp ved Nordre Follo rådhus.

11 Hvilke situasjoner har vi planlagt for?

11.1 Helhetlig ROS

Nordre Follo kommune har etter Sivilbeskyttelsesloven utarbeidet en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (Helhetlig ROS) som tar utgangspunkt i følgende mulige hendelser. Helhetlig ROS tar for seg hendelser som ikke bare vil utfordre liv og helse, men også andre aspekter ved beredskap som økonomiske verdier, natur- og miljø verdier samt omdømmemessig- og tillitsmessig tap for kommunen. Nordre Follo's helhetlige ROS baserer seg blant annet på fylkes ROS. (35)

Farekategori	Uønsket hendelse
Naturhendelser ekstremvær	Kvikkleireskred
	Flom og overvann
Akutt forurensning	Akutt forurensning i vann og på land
Svikt i kritisk infrastruktur	Langvarig bortfall av strøm
	Langvarig svikt i vann – og avløpshåndteringen
	Digitale hendelser
Stor brann	Institusjonsbrann
	Skog- og utmarksbrann
Store ulykker	Stor ulykke
	Store ulykker utenfor kommunen
(Menneskers helse) smittsomme sykdommer	Pandemi/epidemi
	Større sykdomsutbrudd/alvorlig sykdomstilfelle
Tilsiktede hendelser	Tilsiktede hendelser
Atomhendelse	Atomhendelse

Tabell 10: Oversikt over hendelser identifisert i helhetlig ROS, Nordre Follo kommune

11.2 Helseberedskaps ROS

Vi vurderer at alle hendelsene omtalt i kommunens helhetlige ROS vil ha implikasjoner for liv og helse. Helseberedskaps ROS har derfor tatt utgangspunkt i hendelsene i helhetlig ROS og utarbeidet ti generiske situasjoner som kan tenkes å true Nordre Folloes evne til å yte helse- omsorgs- og sosialtjenester i en krise.

Hver situasjon er basert på mulige scenarioer og det er gjort en vurdering av sannsynlighet og konsekvens ved en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS). Denne helseberedskaps ROS er gjennomført av personene som deltar i kommunens Helseberedskapsnettverk. Den er oppdatert i mai 2024 med 19 svar. Kommunen har allerede satt inn risikobegrensende tiltak og i analysen var det ingen av situasjonene som kom over tiltaksgrensen på 12. Derfor er det ikke gjort ytterligere større tiltak ut over de som allerede er iverksatt. Helseberedskaps ROS skal brukes som utgangspunkt for virksomhetenes arbeid med beredskapsplanene. ROS- analysen er tilgjengelig i sin helhet for de ansatte i kvalitetssystemet. [Helseberedskap Nordre Follo kommune - Compilo \(ksx.no\)](https://ksx.no)

11.2.1 Akutt mangel på lokale

Mulige scenarioer: Akutt helseskadelig inneklima, Behov for evakuering p.g.a flom, Institusjonsbrann, Omfattende vannskade, Tilsiktede hendelser som medfører behov for evakuering, Behov for rask etablering av TISK.

11.2.2 Behov for sosial hjelp som overskrider kapasiteten

Mulige scenarioer: Akutt tap av bolig og nødvendig livsopphold for større gruppe innbyggere, Ankomst stort antall flyktninger og migranter.

11.2.3 Forholdsmessig personalmangel

Mulige scenarioer: Akutt hendelse som krever mer helsepersonell på jobb, Mangel på spesialkompetanse, Uvanlig høyt sykefravær truer forsvarlige helsetjenester, Behov for rask etablering av TISK.

11.2.4 Mangel på utstyr og legemidler

Mulige scenarioer: Langvarig forsyningssvikt til kommunen på større legemiddelgrupper, Mangel på spesialutstyr, f.eks. testutstyr.

11.2.5 Samtidig hendelser

Mulige scenarioer: Mangel på planlegging inkludert prioritering ved samtidige hendelser, Mangel på risikoreduserende tiltak relatert til sannsynlige hendelser.

11.2.6 Stort antall pasienter som overskrider kapasiteten

Mulige scenarioer: Sammenbrudd i fastlegeordningen i opptaksområdet til legevakt, Stort antall utskrivelser fra spesialisthelsetjenesten, Svært mange pasienter har behov for akutt fysisk helsehjelp, Svært mange pasienter henvender seg til legevakt med behov for informasjon, trygghet.

11.2.7 Svikt i forutsetninger for drift og effektiv helsehjelp

Mulige scenarioer: Informasjonsbehov fra innbyggere beslaglegger kapasitet hos kritisk helsepersonell.

11.2.8 Svikt i fremkommelighet og transport

Mulige scenarioer: Ekstremvær, Ambulerende helsetjenester får ikke ladet el-biler, Manglende avtale om transport ved akutte hendelser, større menneskemengder/barrierer.

11.2.9 Uforsvarlig helsehjelp grunnet digital svikt

Mulige scenarioer: Bortfall av digital pasientjournal over tid, Digitale pasientvarslingsanlegg virker ikke, Mangler oversikt over, eller kontaktinformasjon til medarbeidere, Omfattende bortfall av telefondekning, Omfattende spredning av sensitive pasientopplysninger, Trygghetsalarmer utløser ikke respons.

11.2.10 Ukoordinert krisehåndtering

Mulige scenarioer: Felles tilgjengelige rutiner foreligger ikke, Manglende evaluering av tidligere kriser, Forsinket etablering av TISK, Manglende evaluering av tidligere kriser, Manglende gjennomføring og evaluering av tverrfaglige øvelser.

11.2.11 Langvarig vannmangel

Mulige scenarioer: forurenset drikkevann, sabotasje

12 Oversikt over eksterne ressurser

12.1 Politi

Ved ulykkes- og katastrofesituasjoner i fredstid har politiet etter politilovens § 27 ansvaret for å iverksette og organisere redningsinnsats der menneskers liv eller helse er truet, hvis ikke en annen myndighet er pålagt ansvaret. Inntil ansvaret blir overtatt av annen myndighet, skal politiet organisere og koordinere hjelpeinnsatsen.

Bestemmelsen innebærer at politiet har sektorovergripende ansvar for å håndtere ulykker og katastrofer i fredstid på alle samfunnsområder. I fredstid er det altså politiet som har ansvaret for skadestedsledelse, og lede og koordinere eventuelle militære ressurser.

Politiet har, sammen med de andre nødetatene, kommune og ev. statsforvalter ansvaret for å håndtere hendelser som ikke er definert som redningstjeneste. Det er politimesteren eller Hovedredningssentralen (HRS) som definerer hva som er et redningsoppdrag.

Politiet har myndighet etter Bistandsinstruksen til å be om bistand fra Forsvaret.(36)

12.1.1 Lokal redningsentral (LRS)

Lokal redningsentral (LRS) er underlagt Hovedredningsentralen (HRS). HRS i Norge har to avdelinger (Sola og Bodø) som leder og koordinerer alle sjø- og luftredningsaksjoner.

Landredningsaksjoner ledes og koordineres av LRS. LRSs ansvarsområde er sammenfallende med politidistriktets geografiske ansvarsområde. LRS er en redningsledelse bestående av representanter for de viktigste samvirkepartnerne innen landredning og et støtteapparat som ivaretas av politiet.(27) Hvert politidistrikt utgjør en LRS. For Øst politidistrikt er LRS lokalisert i Ski.

Per i dag har Helsedirektoratet oppnevnt Medisin- og helsefagdivisjonen ved Akershus Universitetssykehus til å representere Helse i redningsledelsen for Lokal redningsentral Øst Politidistrikt. Overlege/spesialrådgiver ved Medisin- og helsefagdivisjonen er hovedrepresentant og samhandlingsoverlege fra Samhandlings- og helsefremmingsavdelingen er stedfortreder. (LRS-leger) I følge § 5-5 i Helse- og omsorgstjenesteloven skal kommunelegen delta som medisinsk rådgiver i lokal redningsentral, men da på eventuell anmodning fra departementet.

12.2 Brann

Brannvesenet spiller en viktig rolle i helseberedskapen og er ofte først på skadestedet ved ulykker og katastrofer. Brannvesenet samarbeider tett med politi og helsepersonell for å koordinere innsatsen ved større hendelser.

Follo Brannvesen IKS (FBV) er et interkommunalt selskap som eies av kommunene Enebakk, Frogn, Nesodden, Nordre Follo og Ås. Follo Brannvesen IKS dekker et areal på 780 kvadratkilometer med til sammen over 131.000 innbyggere. Ved CBRNE hendelser vil brannvesen og sivilforsvar kunne bistå med deteksjons utstyr og rensing av pasienter.

Brannmenn er opplært i førstehjelp og kan gi livreddende behandling inntil ambulansepersonell ankommer. Alle mannskaper ved Follo Brannvesen IKS er godkjente akutthjelpere. Kommunen og Follo Brannvesen IKS er i dialog om en avtale om Akutthjelperordningen, men per januar 2025 er ikke arbeidet avsluttet.

12.3 Akuttmedisinsk kommunikasjonsentral (AMK)

Prehospital klinikk lokalisert ved Oslo universitetssykehus har ansvar for prehospital akuttmedisinsk nødmede- og utrykningstjeneste i Oslo, Akershus, Østfold, samt Kongsvingerregionen i Innlandet. Klinikken består av 6 avdelinger, blant annet akuttmedisinsk kommunikasjonsentral (AMK). AMK betjener nødnummeret 113 og håndterer medisinsk nødmede- og kommunikasjonsstjeneste for Oslo, Akershus og Østfold, samt Kongsvingerregionen.

12.4 Helsefellesskapet Akershus Universitetssykehus (Ahus og kommunene)

Helsefellesskapet Ahus og kommunene er en samhandlingsarena med tilhørende samarbeidsavtaler mellom Akershus Universitetssykehus og 21 kommuner i sykehusets opptaksområde. Målet med et helsefellesskap er å skape mer sammenhengende og bærekraftige helse- og omsorgstjenester til pasienter som trenger tjenester på tvers av forvaltningsnivåene og skaper rammer for samarbeidet mellom spesialisthelsetjenesten den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

Helsefellesskapet Ahus og kommunene består av en rekke samarbeidsarenaer og avtaler innen forskjellige samhandlingsområder. Mest relevant for helseberedskap er den overordnede samarbeidsavtalen(37) og Delavtale 11 Omforente beredskapsplaner og planer om den akuttmedisinske kjede)(25).

12.4.1 Fagråd smittevern og beredskap

Fagråd smittevern og beredskap ble opprettet i juni 2019. Fagrådets oppdrag er å samarbeide om planer innenfor krise- katastrofeberedskap og smittevern. Det skal sikre en struktur for samarbeid på systemnivå mellom spesialisthelsetjenesten og kommunene.

Ansvarsområdet er å samarbeide om planlegging og gjennomføring av øvelser, utarbeide og følge opp felles risiko- og sårbarhetsanalyser, smittevern- og beredskapsplaner og tiltak samt oversikt og koordinering av møteplasser/dialogmøter. Fagråd smittevern og beredskap har i utgangspunktet ingen oppgaver eller funksjon i akutte hendelser, med mindre annet blir besluttet.

12.5 Frivilligheten

Det er kommunen som er ansvarlig for kommunal beredskap, men frivilligheten er en svært viktig bidragsyter inn i dette arbeidet og kommunen ønsker å knytte tettere samarbeid med frivilligheten - også om helseberedskap. I tråd med helseberedskapsmeldingen(2) ønsker kommunen å legge til rette for at frivillig sektor blir bedre integrert i helseberedskapen, både regulatorisk, i avtaler, i planer og øvelser. Dette arbeidet er for alvor startet i april 2024 med et allmøte i kommunens regi. Planen er å gjennomføre to faste dialogmøter i året, det ene i relasjon til nasjonal egenberedskapsuke på høsten.

Ved beredskapshendelser med bortfall av strøm, telefoni og/eller internett skal/kan frivilligheten møte opp ved Nordre Follo rådhus.

Det er to kommunale frivillighetsentraler i Nordre Follo. Frivilligkoordinator er det administrative kontaktpunkt mellom kommunen og frivillige organisasjoner.

Kommunen er i dialog med følgende organisasjoner innen helseberedskap:

Organisasjon	Frivilligheten skal	Kommunen skal	Formell avtale
Nordre Follo og omegn forsvarsforening	<ul style="list-style-type: none">▪ Informasjonsarbeid▪ Vakthold▪ Administrativt arbeid	<ul style="list-style-type: none">▪ Holde oppdatert kommunikasjonskanal▪ Holde oppdatert varslingspunkt▪ Invitere til evaluering av hendelser/▪ øvelser som forsvarsforeningen har vært involvert i	Nei
Oppegård og Ski Sanitetsforening	<ul style="list-style-type: none">▪ Omsorgsberedskap▪ Oppgaver ved EPS; Omsorg, besørge og organisere mat, dele ut materiell (tepper), støttesamtaler.▪ Utarbeide og vedlikeholde intern varslingslinje▪ Kartlegge internt: helsepersonell og annen kompetanse	<ul style="list-style-type: none">▪ Sørge for egnet lokalitet for matlaging og oppbevaring av mat.▪ Besørge materiell (tepper)▪ Holde oppdatert kommunikasjonsanal▪ Holde oppdatert varslingspunkt	Under utarbeidelse

	Ved bruk av fullmaktsbestemmelsene i helseberedskapsloven vil også andre oppgaver kunne tillegges Sanitetsforeningen, f.eks. våke over dødende	<ul style="list-style-type: none"> Invitere til evaluering av hendelser/øvelser som sanitetsforeningen har vært involvert i 	
Ski Røde kors	Rask respons- transport/ utrykningskompetanse, SAR, førstehjelp- utførelse/ undervisning, omsorg		Ja
Ski Røde Kors Hjelpekorps	Evakuering, førstehjelp, bistå redningspersonell, psykososial førstehjelp og utstyr		Ja
Oppegård Røde Kors	Psykososialt Første Hjelp, pårørende senter, etc		Ja
Norsk Folkehjelp Follo	<ul style="list-style-type: none"> Søk og redning Bidrag inn i ESP/flyktningmottak Førstehjelp somatisk og psykososial Akutthjelpere Stort beredskapsnettverk/ personellressurser Materielle ressurser: <ul style="list-style-type: none"> 2 kjøretøy, terrengkjøretøy og dronekapasitet Norsk Folkehjelp Follo skal invitere kommunen til aktuelle øvelser 	<ul style="list-style-type: none"> Holde oppdatert kommunikasjonskanal Holde oppdatert varslingspunkt Oppmøtested Planlegge/sørge for gode arbeidsforhold Invitere til aktuelle skrivebordsøvelser 	Under utarbeidelse
Ahmadiyah muslimsk kvinne gruppe	<p>Åpne dører for lokal befolkning</p> <p>Dele og oversette informasjon til vårt og andres nettverk</p> <p>Dele ut mat/nødvendig utstyr</p> <p>Skape sosiale arenaer</p> <p>Praktisk bistand</p> <p>Transport, Ha kontakt med utsatte grupper</p>	<ul style="list-style-type: none"> Holde oppdatert kommunikasjonskanal Holde oppdatert varslingspunkt Invitere til evaluering av hendelser/øvelser som gruppen har vært involvert i 	Nei
Follogruppen av Norsk Radio Relæ Liga (LA3F av NRRL)	Krise-/Reserve-kommunikasjon	<ul style="list-style-type: none"> Holde oppdatert kommunikasjonskanal Holde oppdatert varslingspunkt 	Nei

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Invitere til evaluering av hendelser/øvelser som ligaen har vært involvert i 	
Den norske kirke, 7 menigheter i Nordre Follo (Kolbotn, Greverud, Oppegård, Ski, Kråkstad, Langhus og Siggerud)	Åpne kirker og kapell. Møte og ta imot mennesker i krise og sorg	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Holde oppdatert kommunikasjonskanal ▪ Holde oppdatert varslingspunkt ▪ Invitere til evaluering av hendelser/øvelser som kirken har vært involvert i 	Nei
Follo Flyklubb/ Ski flyplass	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Evakuering? ▪ Alternativ landingsplass/beredskapssenter for nødetater ▪ Søk og redning? ▪ Opprettholde kompetanse på basal førstehjelp og bruk av nødnettsradio 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Holde oppdatert kommunikasjonskanal ▪ Holde oppdatert varslingspunkt ▪ Invitere til evaluering av hendelser/øvelser som Flyklubben har vært involvert i 	Nei
Norske Redningshunder Distrikt Østfold og Follo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Døgnkontinuerlig vakttelefon ▪ Ettersøkning (savnet person), USAR (Urban search and rescue) katastrofesøk - med hund og redning ▪ Basal førstehjelp, nedkjøling, psykososialt ▪ Fysisk godt trent mannskap (aktuelle oppgaver er vakthold, trafikkdirigering, koordinering, registrere personer, evakuering) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Holde oppdatert kommunikasjonskanal ▪ Holde oppdatert varslingspunkt ▪ Invitere til evaluering av hendelser/øvelser som Norske Redningshunder vært involvert i ▪ Stille møtelokaler til disposisjon ved behov 	Nei
Kråkstad og Ski Bygdekvinne lag	<ul style="list-style-type: none"> • Praktiske oppgaver i EPS; Omsorg, besørge og 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Holde oppdatert kommunikasjonskanal årlig, ellers etter behov 	Ja, under utarbeidelse

	<p>organisere mat, dele ut materiell (tepper), støttesamtaler .</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bidra med detaljert lokalkunnskap , både mht lokaler og innbyggere • God kjennskap til Kråkstadhallen • Disponerer Bøndernes Hus • Ta initiativ til årlig oppdatering av beredskapsavtalen med kommunen 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Holde oppdatert varslingspunkt, ellers etter behov ▪ Sørge for egnet lokalitet for matlaging og oppbevaring av mat. ▪ Besørge materiell (tepper) ▪ Invitere til evaluering av hendelser/ øvelser som bygdekvinne har vært involvert i 	
--	--	--	--

Tabell 11: Oversikt og intensjonsavtaler med Frivilligheten

Formelle samarbeidsavtaler ligger organisert i kommunens kvalitetssystem.

[Helse- og sosialberedskapsplan - generell del - Compilo \(ksx.no\)](#)

For de frivillige organisasjonene som ikke har en egen spesifikk avtale med kommunen så gjelder denne beredskapsplanen og tabell 11 som intensjonsavtaler på oppgavefordeling og forventninger i en krise. Kommunen skal innhente innspill fra frivilligheten i forkant av øvelser innen helseberedskapsnettverket. Nordre Follo kommune skal invitere frivilligheten til å delta på øvelser etter vurdering, og oppfordrer frivillige organisasjoner til å invitere kommunen inn i øvelser de selv arrangerer.

12.6 Næringslivet

Nordre Follo har erfaring med at næringslivet bidro med viktig og nødvendig hjelp under koronapandemien, blant annet med lokale for massevaksinasjon av befolkningen. Kommunen ønsker fremover å utvikle samarbeide med næringslivet også om beredskap. Fagsjef for næring er kontaktpunkt mellom kommunen og næringslivet.

12.7 Sivilforsvaret

Sivilforsvarets primæroppgave er å beskytte befolkningen i krig. Staten er også statens beredskapsressurs og gir støtte til nød- og beredskapsetater samt til lokalsamfunnet ved ulykker og katastrofer, også i fredstid.

I hendelser med CBRNE vil brannvesen og sivilforsvar kunne bistå med deteksjons utsyr og rensing av pasienter.

Nærmeste distrikt for Nordre Follo kommune er Sivilforsvaret i distrikt Oslo og Akershus. Hvis kommunen har behov for bistand rettes denne til distriktet, på døgnbemannet vakttelefon eller til oa.sfd@dsb.no (38)

Sivilforsvaret inviteres inn på kommunens møter i Helseberedskapsnettverket eller øvelser ved behov og kan bidra med liaison i kommunens kriseledelse ved aktuelle kriser.

12.8 Heimevernet

Heimevernet (HV) er en nasjonal beredskaps- og innsatsstyrke bestående av 40 500 soldater fordelt på 11 HV-distrikter.

HV består hovedsakelig av personell som er overført etter 12 måneder førstegangstjeneste, og innsatsstyrker bestående av frivillig vervede soldater.

HV kan også bli bedt om å bistå sivile myndigheter ved naturkatastrofer, leteaksjoner og ulykker.

Det er politiet som etter Bistandsinstruksen har myndighet til å be om bistand fra Heimevernet.(36)

Distrikt HV-02 holder til i Lutvann leir i Oslo og har ansvaret for den militære beredskapen i Oslo og Akershus fylke. Ifølge HV-02 kan Nordre Follo kommune også be om bistand fra Heimevernet. Hvis kommunen har behov for bistand rettes denne til distriktet per telefon eller til hv.hv-02@mil.no (39)

Det er Heimevernets distriktssjefer som ivaretar det daglige ansvaret for lokalt samarbeid og nettverksbygging, blant annet med kommunen. HV-02 inviteres inn på kommunens møter i Helseberedskapsnettverket eller øvelser ved behov og kan bidra med liaison i kommunens kriseledelse ved aktuelle kriser.

12.9 Akutthjelpere

Akutthjelperne er en viktig del av den samlede beredskapen i Norge. Akutthjelperordningen har utviklet seg gradvis siden tidlig på 2000-tallet, men er ikke vært formalisert eller normert før i 2023. Akutthjelperordningen består av personell fra brannvesenet og frivillige organisasjoner som har fått særskilt opplæring. Akutthjelperordningen kan være et tillegg til ordinær akuttmedisinsk tjeneste i tilfeller der deres snarlige tilstedeværelse kan bidra til å redde liv eller begrense alvorlig funksjonstap. Det skal ligge til grunn avtale om akutthjelperoppdrag med kommunen og helseforetaket som dekker det aktuelle område.

Alle mannskaper ved Follo Brannvesen IKS er godkjente akutthjelpere. Kommunen og Follo Brannvesen IKS er i dialog om en avtale om Akutthjelperordningen, men per januar 2025 er ikke arbeidet avsluttet.

13 Krisekommunikasjon

Nordre Follo har en krisekommunikasjonsplan, [Kommunikasjonsplan for beredskap og krisehåndtering - Compilo \(ksx.no\)](#).

Strategisk kriseledelse har informasjonsansvaret og er kommunens ansikt utad. Ett unntak er kommuneoverlegen som, etter smittevernlovens § 7-2 pkt e, på egen kjøll kan gi informasjon, opplysninger og råd til befolkningen om vern mot smittsomme sykdommer.(11)

Målet for Nordre Follo krisekommunikasjon skal gi relevant og oppdatert informasjon så raskt som mulig. Det er viktig at kommunikasjonen er enhetlig til alle aktuelle målgrupper.

Krisekommunikasjonen i Nordre Follo skal være proaktiv, strategisk og åpen. Kommunen skal forsøke å svare på spørsmålene før de stilles, og viktig informasjon skal ikke holdes tilbake.

Kommunikasjonsstaben vil ha følgende oppgaver:

- Medieovervåking
- Intern kommunikasjon
- Presse/ bistå ordfører/ kommunedirektør
- Publisering i aktuelle kanaler, som nettside og sosiale medier
- Innhente informasjon fra innbyggere via innbyggertorg, virksomheter og steder folk samles.
- Utstysansvarlig/lademuligheter/mat/drikke
- Ha spesiell oppmerksomhet i kommunikasjonsarbeidet mot utsatte grupper i befolkningen; f.eks. funksjonshemmede, barn, fremmedspråklige, turister etc.

13.1 Intern kommunikasjon

Varsling skal gå til virksomhetsleder som kaller inn tilgjengelige ressurser, jf. ressursplan, etter behov. Virksomhetsleder for kommunikasjon skal også varsle innbyggertorg om en krise.

Intranett vil kunne være en plattform for informasjon.

13.2 Nødnett

Nødnett er det nasjonale radiosambandet for nødetater, beredskaps- og samvirkeaktører i Norge. Nødnett er et lukket radionett med en landsdekkende infrastruktur. Nettet er avlyttingssikret. Med Nødnett kan brukerne kommunisere i talegrupper både internt i egen organisasjon, og på tvers av organisatoriske og geografiske grenser. Nordre Follo besitter enkelte nødnettradioer og satellittelefon(er).

13.3 Til befolkningen og media

Aktuelle kommunikasjonskanaler er kommunens internettsider, sosiale medier, informasjon på telefonsvarer til kommunen, lokal Gemini-varsling og IST Home.

14 Ved bruk av fullmaktsbestemmelsene

Helseberedskapsloven inneholder fullmaktsbestemmelser (§§ 3-1, 4-1, 5-1 og 5-2, jf. § 1-5) som gir Helse- og omsorgsdepartementet særskilte fullmakter i krig og når krig truer. Fullmaktene gjelder også ved kriser og katastrofer i fredstid etter beslutning i statsråd.

Ved hendelser eller situasjoner i denne delen av krisespekteret må kommunen være forberedt på å vurdere hvordan og i hvilken grad den skal være villig til å akseptere tap av tjenester, personell, medarbeidere, innbyggere eller geografisk område. Disse vurderingene er ikke gjort per i dag.

Det er heller ikke gjort konkrete vurderinger på hvilken risiko man er villig til å ta ved scenarioer som bygger opp mot bruk av fullmaktsbestemmelsene.

15 Referanser

1. Helse- og omsorgsdepartementet. Nasjonal helseberedskapsplan [Internett]. regjeringen.no; 2018 [sitert 9. august 2024]. Tilgjengelig på: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/a-verne-om-liv-og-helse/id2583172/>

2. Meld. St. 5 (2023–2024). En motstandsdyktig helseberedskap [Internett]. Helse- og omsorgsdepartementet; 2023 [sitert 9. august 2024]. Tilgjengelig på: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-5-20232024/id3015776/>
3. NOU 2023: 16. Evaluering av pandemihåndteringen [Internett]. Kunnskapsdepartementet; 2023 jun [sitert 9. august 2024]. Tilgjengelig på: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2023-16/id2982388/>
4. Helsedirektoratet. Faglige råd. 2019 [sitert 23. august 2024]. Pandemiplanlegging i kommunen. Tilgjengelig på: <https://www.helsedirektoratet.no/faglige-rad/pandemiplanlegging/pandemiplanlegging-i-kommunen>
5. Helse- og omsorgsdepartementet. Lov om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven) [Internett]. 2000 [sitert 9. august 2024]. Tilgjengelig på: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2000-06-23-56?q=helseberedskap>
6. Helse- og omsorgsdepartementet. Forskrift om krav til beredskapsplanlegging og beredskapsarbeid mv. etter lov om helsemessig og sosial beredskap [Internett]. 2001 [sitert 12. august 2024]. Tilgjengelig på: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2001-07-23-881?q=krav%20til%20beredskapsplanlegging%20og%20beredskapsarbeid>
7. Justis- og beredskapsdepartementet. Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) [Internett]. 2010 [sitert 9. august 2024]. Tilgjengelig på: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2010-06-25-45?q=sivilbeskyttelsesloven>
8. Forskrift om kommunal beredskapsplikt [Internett]. 2011 [sitert 9. august 2024]. Tilgjengelig på: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2011-08-22-894?q=forskrift%20om%20kommunal>
9. Helse- og omsorgsdepartementet. Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven) [Internett]. 2011 [sitert 9. august 2024]. Tilgjengelig på: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2011-06-24-29?q=folkehelse>
10. Helse- og omsorgsdepartementet. Forskrift om miljørettet helsevern [Internett]. 2003 [sitert 9. august 2024]. Tilgjengelig på: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2003-04-25-486?q=forskrift%20om%20milj%C3%B8>
11. Helse- og omsorgsdepartementet. Lov om vern mot smittsomme sykdommer (smittevernloven) [Internett]. 1994 [sitert 9. august 2024]. Tilgjengelig på: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1994-08-05-55?q=smittevernloven>
12. Helse- og omsorgsdepartementet. Forskrift om Meldingssystem for smittsomme sykdommer (MSIS-forskriften) [Internett]. 2003 [sitert 9. august 2024]. Tilgjengelig på: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2003-06-20-740>
13. Helse- og omsorgsdepartementet. Forskrift om varsling av og tiltak ved alvorlige hendelser av betydning for internasjonal folkehelse mv. (IHR-forskriften) [Internett]. 2007 [sitert 27. september 2024]. Tilgjengelig på: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2007-12-21-1573>
14. Helse- og omsorgsdepartementet. Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) [Internett]. 2011 [sitert 9. august 2024]. Tilgjengelig på: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2011-06-24-30?q=helse%20og%20omsorg>

15. Helse- og omsorgsdepartementet. Forskrift om krav til og organisering av kommunal legevaktordning, ambulansetjeneste, medisinsk nødmeldetjeneste mv. (akuttmedisinforskriften) [Internett]. 2015 [sitert 9. august 2024]. Tilgjengelig på:
<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-03-20-231?q=akuttme>
16. Helse- og omsorgsdepartementet. Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten [Internett]. 2016 [sitert 9. august 2024]. Tilgjengelig på:
<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2016-10-28-1250?q=forskrift%20om%20ledelse>
17. Helse- og omsorgsdepartementet. Lov om strålevern og bruk av stråling (strålevernloven) [Internett]. 2000 [sitert 9. august 2024]. Tilgjengelig på:
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2000-05-12-36?q=str%C3%A5levern>
18. Helse- og omsorgsdepartementet. Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) [Internett]. 2009 [sitert 9. august 2024]. Tilgjengelig på:
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-12-18-131?q=sosialtjenesteloven>
19. Helse- og omsorgsdepartementet. Lov om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) [Internett]. 2003 [sitert 9. august 2024]. Tilgjengelig på:
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2003-12-19-124?q=matloven>
20. Helse- og omsorgsdepartementet. Forskrift om vannforsyning og drikkevann (drikkevannsforskriften) [Internett]. 2016 [sitert 9. august 2024]. Tilgjengelig på:
<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2016-12-22-1868?q=drikkevannsforskriften>
21. Justis- og beredskapsdepartementet. Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) [Internett]. 2006 [sitert 19. september 2024]. Tilgjengelig på:
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2006-05-19-16?q=offentleglova>
22. Nordre Follo kommune. Smittevernplan for Nordre Follo [Internett]. Nordre Follo kommune; 2022 [sitert 23. august 2024]. Tilgjengelig på: <https://www.nordrefollo.kommune.no/om-nordre-follo-kommune/samfunnshelse/smittevern/>
23. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Metodehefte: Evaluering av øvelser [Internett]. 2018 [sitert 20. august 2024]. Tilgjengelig på: <https://www.dsb.no/veiledere-handboker-og-informasjonsmaterieell/metodehefte---evaluering-av-ovelser/>
24. Justis- og politidepartemente. Prop. 91 L (2009-2010) [Internett]. regjeringen.no; 2010 mar [sitert 4. november 2024]. Tilgjengelig på: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Prop-91-L-2009-2010/id597939/>
25. Helsefelleskapet Ahus og kommunene. Delavtale 11, Beredskapsplaner og planer om den akuttmedisinske kjede [Internett]. 2023. Tilgjengelig på:
<https://www.ahus.no/4aa4ab/contentassets/46bbc696c2544ae6857615c16dee018d/ahus-og-kommuner/delavtale-11---beredskapsplaner-og-planer-om-den-akuttmedisinske-kjede.pdf>
26. Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet. DSA. 2024 [sitert 6. september 2024]. Kommunal atomberedskap. Tilgjengelig på: <https://dsa.no/atomberedskap/kommunal-atomberedskap>
27. Justis- og beredskapsdepartementet. Instruks for redningstjenesten [Internett]. 2013 [sitert 4. november 2024]. Tilgjengelig på: <https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2013-09-13-1102>

28. Helse Sørøst RHF. Regional beredskapsplan [Internett]. 2023 [sitert 13. september 2024]. Tilgjengelig på: <https://www.helse-sorost.no/beredskap/beredskapsplaner#regional-beredskapsplan>
29. Vasling24. Varslemeg.no [Internett]. 2024 [sitert 12. september 2024]. Tilgjengelig på: <https://varslemeg.no/>
30. Follo Medisinske senter. Helseberedskap - Kommunale akuttmedisinske tjenester [Internett]. Nordre Follo kommune; 2024 [sitert 26. august 2024]. Tilgjengelig på: <https://x07.ksx.no/system.php?item=408379&ok=2vz35gk8tp6rdx9>
31. Folkehelseinstituttet. Vesuv.no. [sitert 26. september 2024]. VESUV Portal. Tilgjengelig på: <https://vesuv.no/>
32. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Sikkerhverdag. 2024 [sitert 12. september 2024]. Slik bidrar du til Norges beredskap. Tilgjengelig på: <https://www.sikkerhverdag.no/din-beredskap/hendelser-og-kriser/beredskap-i-hjemmet/>
33. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Om nødvarsel [Internett]. 2024 [sitert 12. september 2024]. Tilgjengelig på: <https://www.nodvarsel.no/om-nodvarsel/>
34. Nordre Follo kommune. Nordre Follo Kommune. [sitert 26. august 2024]. Varsling ved krise. Tilgjengelig på: <https://www.nordrefollo.kommune.no/tjenester/beredskap-og-samfunnssikkerhet/varsling-ved-krise/>
35. Statsforvalteren i Oslo og Viken. Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus. 2022 [sitert 11. september 2024]. FylkesROS Oslo og Viken 2022. Tilgjengelig på: <https://inte.statsforvalteren.no/nb/ostfold-buskerud-oslo-og-akershus/samfunnssikkerhet-og-beredskap/nyheter---samfunnssikkerhet-og-beredskap/2022/05/fylkesros-oslo-og-viken-er-klar/>
36. Forsvarsdepartementet. Instruks om Forsvarets bistand til politiet [Internett]. 2017 [sitert 11. september 2024]. Tilgjengelig på: <https://lovdata.no/dokument/INS/forskrift/2017-06-16-789>
37. Helsefelleskapet Ahus og kommunene. Overordnet samarbeidsavtale Ahus og kommuner [Internett]. 2019. Tilgjengelig på: <https://www.ahus.no/4a51fb/contentassets/46bbc696c2544ae6857615c16dee018d/ahus-og-kommuner/overordnet-samarbeidsavtale-ahus-og-kommuner.pdf>
38. DSB, avdeling for sivilforsvar. Sivilforsvaret. [sitert 11. september 2024]. Sivilforsvaret i Oslo og Akershus. Tilgjengelig på: <https://www.sivilforsvaret.no/ditt-distrikt/oslo-og-akershus/>
39. Forsvaret. Forsvaret. [sitert 10. oktober 2024]. Om Heimevernet. Tilgjengelig på: <https://www.forsvaret.no/heimevernet/om-heimevernet>